ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ և Բէ գաւառաց համար
Տարեկան 7 մէճիտ
Վեցամսեայ 3½ »
Եռամսեայ 2 »
Օտար երկիրներու համար 40 Փր.
Վեցամսեայ 20 »
Եռամսեայ 10 »
Թղթատարի ծախքը մեր վրայ, բաց ի Բօսթ Լօքալէն։
Դրամի փոխարէն փոսթայի փուլ կ'ընդունուի՝ 115 ղրուշի փուլն 100 ղրուշի հաշուով։
Նամակները կ'ուղղուին առ ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՆ
38, Պապը Ալի Ճատտէսի, Կ. Պոլիս։

ՔՍԱՆ ՓԱՐԱ

ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԲԻՒԶԱՆԴ ՔԷՉԵԱՆ

«پوزانتيون»
ارمنيجه يومى سياسى غزته
صاحب امتياز ومدير مسؤلى
پوزانت كچيان
مطبعه و اداره‌خانه‌سى باب عالى جاده‌سنده ۳۸ نومرولى
دائرۂ مخصوصه‌ده‌در

PUZANTION
Journal Arménien Quotidien,
Politique, Financier et Littéraire
Directeur-Propriétaire
PUZANT KETCHPAN
Bab Aali Djaddessi, No. 38,
CONSTANTINOPLE

ՔՍԱՆ ՓԱՐԱ

Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 23 — ՈՒՐԲԱԹ 29 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1896 (Ն. 11 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ) — 6 ՐԷՃԷՊ 1314 — Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 23

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՆՈՅՄ. 29/11 ԴԿՏ. 1896

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՔ

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՆԻՍՏՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՆՈՐ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Նորընտիր Ազգ. Վարչութեան անդրանիկ նիստը, նախագահութեամբ Նորընտիր Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, արդարեւ պատկառելի գումարում մը եղաւ։ Պարագաները կարեւորութիւն կընծայէին ժողովին։ Օրինական Վարչութեան վերահաստատումը չահագրգռել երրորդութիւն մ'էր։ Երկար ամիսներէ ի վեր ազգային ամէն գործերէ բացակայ մնացած ատեն անձնաւորութեան մ' Ցրուէլին փաշայի առեննալէութիւնն ինքնուրոյն տարր մ'էր չանկմնութեան։ Ազգէն սիրուած, թէ Տէրութեան թէ Ազգին վստահութիւնը վայելող Պալակապան մը Պատրիարքութիւնն ալ յուսալից նշան մ'է ազգային գործերուն կարգի մտնելուն։ Բնական է ուրեմն որ կրկին ժողովոց այն ամէն անդամք որ կինային դալ եկած էին։

Գեր. Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան, դժբախտաբար, յաւիտենական հրաժարող մ'է։ Հրաժարեցաւ առժամանակեայ Խառն Ժողովէն, թէեւ առաջին օրէն ի վեր գործօն մասնակցութեամբ մը կրնար աւելի օգտակար ըլլալ։ Սխալ մը գործեցին արդէն անգամ քարի ծառայութիւն մ'է։ Հրաժարեցաւ Պատրիարքական ընտրելութենէն, եթէ առով կուզէր բացառապէս ծանր պաշտօնէ մը և յոյժ փափուկ պատասխանատուութենէ մը զերծ մնալ, իր խղճմտութեան բան չի կրնար ըսուիլ։ Բայց օրինաւորութեան այնքան բաղձալի պայմաններով ընտրուած աշխարհիկ Կրօնական ժողովէն ալ բացակայ մնալը նշանակութիւն չունի։ Հոն Մելքիսեդեկ Սրբազան իր որոշ տեղն ունի երբեւ Ազգին էն կարող եպիսկոպոսներէն մին, որոյ խորհուրդները կարեւոր են ոչ միայն ընդհանրական խնդիրներու այլ և եկեղեցական վարչութեան վերաբերեալ գործերու մէջ։ Այս ամբողջ ձեռնհասութիւն ամէն [illegible] պաշտօնէ քիչ մը եռաողութիւն չի բուրեր։ Կրօնական Ժողովին անդամ ընտրուած չորս եպիսկոպոսներէն մին Պատրիարք ընտրուելով ելաւ այն Ժողովէն, Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան ալ հրաժարելով բացակայ կը մնայ, որով Ժողովը տկարացած կըլլայ երբ ամէն ժամանակէ աւելի գործ և գործիչներու պէտք ունի։ Բնական է որ Պատրիարքը չընդունիր Ն. Գերապատուութեան հրաժարականը։ Շնաւոր խօսելով, դժբախտութիւն մ'է որ Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազանի անձին վրայ կատարուած ազգային ընտրութիւնը չվաւերացաւ։ Բայց հարկ է մեթէ որ այս պատճառաւ Ն. Սրբազնութիւն եկեղեցական պաշտօն չվարէ այնուհետեւ, կարծես քէնընելով Ազգին։ Մեք այս կարծիքէն չենք։ Այնքան չատ չունինք արժանաւոր եպիսկոպոսներ որ մէկ հատն այս պատճառաւ մշտնջենաւոր անգործութեան դատապարտուած տեսնենք։

* * *

Բայց մեք դառնանք Ազգ. Վարչութեան անդրանիկ նիստին։

Կրօնական Ժողովին 14 անդամներէն 11ին, Քաղաքական Ժողովէն ալ 13 անդամի ներկայութեամբ կազմուած այս ժողով, ուշադիր մտիկ ըրաւ ատենապետ փաշայէն իմաստալից բանախօսութիւնը գործերուն կացութեան վրայ։ Կչռուած խօսքեր, պատասխանատուութեան լիակատար զգացումով արտասանուած, բայց նաեւ այն հոգածութեամբ որ ժողովական Հայրք և Տեարք ճիշդ գաղափար ունենան Ազգ. Վարչութեան գիրքին վրայ՝ հանդէպ Տէրութեան, հանդէպ Ազգին, հանդէպ հանրային խնդիրներուն։ Երբեք Ազգ. Վարչութիւն մը այսքան ծանրակշիռ կացութեան առջեւ տեսած չէր ինքզինք։ Խոհեմ, իմաստուն գործունէութեամբ մը կարելի է օգնել մորուքման և կարօտութիւններու թեթեւացման։ Բայց սխալ քայլ մը թիւրիմացութիւններու և դժուարութիւններու դուռ կրնայ բանալ։ Ցաւով պէտք է գործել և գործակցիլ Ամեն. Նախագահին։ Ն. Կ. Վեհափառութեան նպաստաւոր տրամադրութիւններէն օգուտ քաղել պէտք է գիտնանք մեր խոհականութեամբ։ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է իր բարձր գոհունակութիւնն յայտնել Նորընտիր Պատրիարքին անձին համար, և թէ Ընդհանուր Ժողովոյ մէջ, թէ առաջի Ն. Կ. Վեհափառութեան արտայայտած զգացումներուն ու գաղափարներուն համար։ Ձեռք ձեռքի տալով, կանոնաւորապէս յարատեւելով, կրկին Ժողովներու աշխատութիւններէն օգտակար արդիւնք սպասելու տեղի ունինք։

Ատենապետ փաշան զգածեալ [illegible] թշուառութեան և կարօտութեան վիճակն, և սոսր ալ դարման տանելու համար Ազգ. Վարչութեան վրայ ծանրացող աշխատութեան և անձնուիրութեան բաժինն յիշեցուց։ Փակուած դպրոցներուն վերաբացումը, Թափուր մնացած Թեմերուն առաջնորդ տալու պէտքն՝ անմիջական կարեւորութիւն ունեցող զբաղումներ պիտի ըլլան Ազգ. Վարչութեան համար։

Ս. Նախագահին հայրական յորդորներէն զատ, Բարձր. ատենապետ փաշային այս մասին արտասանած խօսքերն յուսալի է որ դրդեն մ'ըլլան Կրօնական և Քաղաքական Ժողովոց անդամներուն՝ իրենց նախորդներուն պէս անհոգութեամբ չմտաւորելու իրենց պաշտօնին մէջ, որք 14 հոգիէ բաղկացած Ժողովի մը գործերը 2-3 հոգիի ձեռք թողլով, մէյ մ'ալ Պատրիարքարանի կողմը դառ չէին կոխեր։ Կարծես թէ «Ազգ. Վարչութեան անդամ» տիտղոսին իրաւունք ստանալու համար միայն ներկայ կըլլային առաջին մի քանի նիստերուն։ Հիմակ այնպիսի զանցառութիւններ ներելի չեն։ Զորս աչքով պիտի նայուի Նոր Ժողովներուն պարտաճանաչ գործունէութեան։

* * *

Առաջին գործն էր բնականապէս աշխատութեանց բաժանում մ'ընել, գործերուն անօրէնութիւնը փութացնելու համար։ Ս. Պատրիարքին գաղափարն էր Քաղաքական Ժողովը չորս յանձնախմբի բաժնել, իւրաքանչիւր յանձնախմբի գլուխը դնելով Դիւանի չորս անդամներէն մին։ Իւրաքանչիւր մասնախումբ պիտի սերտէ իրեն վերաբերեալ խնդիրներն, ընթացիկ գործերը պիտի տնօրինէ, կարեւորները Ժողովին լիագումար նիստին պիտի բերէ՝ նշանակելով դարմանները։ Յանձնախմբերէն մին յարաբերական գործերը կը ստանձնէ. երկրորդը Կ. Պոլսոյ ամէն ազգային-տեղական գործերը, Թաղական խորհուրդներ, հաստատութիւններ, դպրոցներ, ևն., երրորդը գաւառային Թեմական գործերն, և չորրորդը կեդրոնական Սնտուկին դրամական գործերը։ Ժողովն ընդունեց այս բաժանում։ Անգամ մը տարբեր բաժանում մը առաջարկած էր, այն է՝ Քաղաքական Ժողովը վերածել երկու յանձնախմբերու, մին «Վերաքննութեան», միւսը «Բարեկարգութեան»։ Այս վերջին բառով կ'իմանար ազգային ամէն գործերուն, ամէն հաստատութիւններուն բարեկարգումը։ Դիտել տրուեցաւ թէ այս մօք հասկցուած բարեկարգութիւն մը արդէն ծուլանդակ Ժողովին գործն է, իսկ վերաքննութիւնը միայնուն պաշտօն մը չէ Վարչութեան համար, այլ անոր առժամապէս յանձնուած վաղանցիկ գործ մ'է։ Սանէման փաշա չընդունեց Կ. Պոլսոյ տեղային գործերուն անօրէնութեան յանձնախմբին ատենապետութիւնն։ Իր վարչական մեծ փորձառութենէն կըսպասուի վերին հսկողութիւն ի գործ դնել Հիւանդանոցին վրայ, Թաղական խորհուրդներուն վրայ, Ազգաստիմամ հաստատութեանց, դպրոցներուն վրայ, ևն. ևն։ Սանէման փաշա Սէթեան Մինըան էֆ. ի հետ միասնե ելմտական յանձնախմբին մէջ, բայց կը յուսանք որ իր վարչային գործունէութիւն հոն չպիտի սահմանափակի։ Վերաքննութեան գործին մէջ մանաւանդ իր խելացի աշխատասիրութեան մեծ աւտօ անտի ունենայ Վարչութիւնը։

ՄԵՐ ԱՂՋԻԿՆԵՐԸ

Ընտանեկան շրջանակներու մէջ մտահոգութեան առարկայ եղած խնդիրներէն մին, մանաւանդ արդիապաշտներուն մէջ, մեր աղջկանց ապագային խնդիրն է։ Ի՞նչ պիտի ըլլան մեր աղջիկները երբ դառնանք առանձին անկենցուկ ձգենք, կը հարցնեն ծնողքները։

Այն խնդիրն այնքան կարեւոր է որ կարծէ մասնաւոր ուշադրութիւն դարձնել անոր վրայ և մտածել թէ ինչ միջոցներով կարելի է ապահովել մեր աղջիկներն իրենց սպառնացող ապագային թշուառութենէն։

Ցայանի է որ եթէ միջոց մը կայ, եթէ դարման մը կարելի ըլլայ գտնել այդ մտահոգ և մտալլուկ վիճակին, այն ալ պէտք է հոգացուի երբ դեռ ժամանակ է, երբ տակաւին աղջիկունք իրենց մատաղ տարիքին մէջ կը պատրաստուին խաղալու իրենց դերն ընկերական կեանքին մէջ։

Ամէն աղջիկ՝ երբ կըսկսի զարթնուլ և մտածելու տարիքին հասնիլ, կը տեսնէ իրեն համար մտատիպար մը. կ'երազէ փայլուն և հարուստ ամուսնութիւն մը. իրեն համար երջանկութիւնը կը կայանայ այդ սպասման պատրաստելու մէջ։ Աղջիկները սովոր են իրարու հաղորդել իրենց երազներն, և եթէ մէկը ունկնդրէր անոնց՝ ինչ դասեր պիտի քաղէր այդ թարմ երեւակայութեանց արտայայտութիւններէն։ Հոգեբանին համար չկայ աւելի յարմար առարկայ ուսումնասիրելու այդ նորածիլ զգացումներն իրենց ամբողջ անկեղծութեան մէջ, երբ կեղծիքը չէ զեղեղած տակաւին իր դրոշմը մարմարէ ճակատներու վրայ։

Իրենց զգացմանց գողտր սկզբնաւորութեան թարգմանը չէ՞ այն ժպիտը զոր կը փոխանակեն յաճախ հասակակից պատանիներ. այն կարմիր բոսորն որ կը դծագրուի իրենց այտերուն վրայ սիրական աչքերէ վառող անուշ ակնարկներու առջեւ։ Անկեղծութեան այդ տարիքը չուտով կը սահի։ Ծնողքներու ազդեցութեան ներքեւ կը զգենուն նոր դիմակ մը։ Նախապաշարմունքերու, պայմանադրական կեանքի պահանջումներն կը սկսին։ Ձեռք և կրաւորական դեր մը խաղալու կը պատրաստուին անոնք։ Իրենց թարմ զգացումները կը պրկուին, կը սեղմուին այնքան որ կը դադրին իսկ երբեմն զգալէ։ Սապաստական այդ ժամանակը որքա՞ն կը տեւէ։ Աղջիկները որքա՞ն ատեն կը կրեն մարտիրոսութեան այդ փակը։ Երբեմն, աւա՜ղ, մինչեւ իրենց վերջին շունչը, կամ մինչեւ որ «Օլա Մէյտ»ներու կարգը անցած հեռակայն աղջկանց դասակարգէն և հաստատեն կանանց ու աղջկանց միջեւ փոխանցման կամուրջը։ Արդարեւ երբեմն կը յաջողին կարգ մը պայմաններով, դրամի թուական միջոցներու չնորհիւ՝ գտնել ամուսին մը և իրենց բաղձացած նրանութեան հասած ըլլալու գոհունակութիւնը վայելել։ Նրանք թէ այդպիսիները գոնէ վայելէին երջանկութիւն բռնած այդ անշօշափելի բանը, սակայն, դժբաղդ է ըսել թէ, այդպիսի ամուսնութիւնք փոխանակ երջանիկներ կազմելու, միայն դժբաղդ ընտանեաց թիւն աւելցուցած են։

Ուրեմն ինչ անխուսափելի կացութեան մէջ են մեր աղջիկները։ Մէկ կողմէ լաւագոյն ամուսինները պակսած են և եթէ մի քանիներ յաջողին դրամի չնորհիւ ամուսին մը գտնել, տանց ալ մեծ մասը դժբաղդ կըլլան։

Ամէն ծնողք որ կը սիրէ իր զաւակները, պէտք է ուրեմն ունենայ միշտ աչքի առջեւ իր աղջկանց ապագան, հետամուտ ըլլալ պատրաստութեան [illegible] պատրաստելու համար։ Պէտք է իրենց մատղաշ տարիքին մէջ վարժեցնել զանոնք ապրելու հեռի երազներէ, երեւակայութեան հրապոյրներէն, միշտ անոնց զգացնել թէ պէտք չէ որ յոյս դնեն իրենց ծնողաց վրայ և սպասեն անոնց մեծին մէջ [illegible], թէ պէտք է որ իրե՛նք իրենց ուժին վրայ վստահին, իրենց ապագան պատրաստելու համար չհենին միմիայն ապագայ ամուսնոյ մը վրայ, այլ գիտնան գլուխնին բարձր բռնել, նիւթականին հոգերէն վեր բարձրանալու համար չամչնան ձեռնարկել ինչ որ արդիւնաբեր է իրենց կարողութեանց չափով։ Նախապաշարմանց քօղերը թօթափելու է և յառաջացած ազգերու օրինակին վրայ քալելով, զգալու են թէ ճշմարիտ քաջութիւնը կը կայանայ օգուտ քաղելէ իրենց օժտումներէն, ճարպիկութենէն, տրամադրութենէն և ընդհանուր զարգացումէն։ Ինչ օգուտ եթէ աղջիկ մը միմիայն իրեն համար պահէ հեռահետէ զգեցած յատկութիւններ։ Տակաւին ամօթ է ըսածնիս չատ բը մէջ որ աղջիկները փնտռեն իրենց գլխուն ճարը։ Ինչո՞ւ ամօթ ըլլայ աշխատիլը, յոյնիլը իրենց ապագան ապահովելու համար։ Կրնա՞ն ծնողքները հաստատել թէ մինչեւ վերջը պիտի ապրին իրենց աղջկանց հետ կամ հոգալ չարունակ անոնց գոյութեան անհրաժեշտ պէտքերը։

Աղջիկները նախ և առաջ իրենց խորհելու են։ Համոզել ջանալու են իրենց հակառակորդներն և անոնց առջեւ պարզելու են իրականութիւնն ամէն մանրամասնութեամբ։ Եթէ իրաւ է թէ մարդ ամէնէն առաջ եսասէր է և իր չահը կը մտածէ, ինչու հոս աղջիկները կը դադրին ըլլալ եսասէր։

Հոս է պալատգան, ուր եսասիրութիւնն ամէնէն օգտակարը պէտք է համարել. իր «ես»ին համար աղջիկը գիտնալու է նախապաշարմանց և հակառակութեանց ձայնը լռեցնել, անանկ կամքով մը և յարատեւ ճիգերով։ Պէտք չէ ըսուի թէ աղջիկ մը բնաւ ընտանիքին համար, պէտք չէ որ անի հոգ մ'ըլլայ ծնողքին համար, ընդհանրապէս։ Աղջիկ մը պարտի, ուժաւորուած մտային ուժով մը և ձեռներէց ոգւով մը, դիմաւորել չատ մը պրգւլենքերու և ըլլալ օգտակար ինքզինքին և երբեմն ալ ծնողքին, ինչպէս մինչեւ հիմայ բաժինն է եղած երիկ մարդոց։ Ամուսնութեան խնդիրն, այն ատեն, ինքնին կը լուծուի. վի յաջողութիւնը կարտագրէ լաւագոյն ամուսիններ, և աղջիկունք կընտրեն իրենց կամօքն և յօժարութեամբն այն որ լաւագոյնն է ըլլալու իրենց կեանքին ընկերը։

ՇԵՐԱՄ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՆԻՒԹԵՐ

ՇԱՔԱՐԻ ԳԼԱՆԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

Շաքարագործութիւնն այժմ միջազգային դժուար շրջան մը կանցունէ։ Մեծաքանակ արտադրութեան և այն կատաղի մրցման պատճառաւ զոր իրարու դէմ կը մղեն դանազան երկիրներու գործարանները։ Այս ճարտարարուեստը բարգաւաճ պահելու և տեղացու միակ միջոցն է չատ չաքար ուտել։ Շաքարագործութեան ջատագով մը, Մ. Վիվիէն, վերջին օրերս բանախօսութեան մ'առթիւ, չահեկան ծանօթութիւններ տուաւ չաքարի սպառման վրայ։ Նախ ցոյց տուաւ է թէ չաքարն, որոյ 100 քիլօն 1870ին 70 Փր. կարժէր, հիմա 30 ֆրանքի ինկած է, տարուէ տարի 1.75 Փր. կորմնցնելով իր գինէն, և հոգ ալ կանգ առած չէ։ Գրեթէ մեռաղի գնով կարելի է չի- [illegible] քեր, փոխանակ պողպատէ և երկաթէ չինելու։ Ի՞նչ հետաքրքրական բան մը պիտի ըլլայ 1900ի առուեստահանդէսին համար։

Անգլիացիք են ամենէն աւելի չաքար սպառող ժողովուրդն։ 1873ին Անգլիոյ մէջ տարին մարդ գլուխ 26 քիլօ չաքար կսպառէր 7½ Փր. ներածութեան տուրքով։ 1874 ապրիլ 15ին ներածութեան տուրքը ջնջուեցաւ, և Անգլիա անմիջապէս սկսաւ տարին մարդ գլուխ 40 քիլօ չաքար սպառել։ Անգլիոյ մէջ երեք անգամ աւելի չաքար կ'սպառուի քան Ֆրանսայի մէջ։

Անգլիական այս մեծաքանակ սպառման պատճառը կը վերագրուի տաք ըմպելիներու գործածութեան. արդարեւ Անգլիացիք չատ թէյ կը խմեն, բայց Ֆրանսացիք ալ չատ սուրճ կը խմեն։ Ուրիչ չաքար սպառողներ ալ կան։ Քաղցրաւենի և տեսակ տեսակ չաքար չինողները, չոր ու չաքարախառն կարկանդակ, պաքսիմատ, ծաղ եւցին չինողները նոյնպէս չաքար կ'սպառեն։ Այս ճարտարարուեստները, Լոնտոնի համար միայն, տարին 100,000 տակառաչափէն (78 միլիոն հօխա) աւելի կսպառեն։

Գարեջրագործութիւնն ալ չատ չաքար կսպառէ։

Բայց ամէնէն մեծ սպառիչն է դաւառը զոր Մ. Վիվիէն «չոքոտանի սպառողը» կը կոչէ։

Արեւադարձային երկիրներու մէջ անասունները չաքարեղէգ և «չինուած չաքար» կուտեն։

Ծաքարը սնունդ մ'ըլլալով համբերձ համեմի դեր ալ կը կատարէ, կաթին համն և անոր պարունակած կարագն և սերը կ'աւելցնէ, պարարտ և հիւթեղ միս կ'արտադրէ։ Զոր խոտի, յարդի և բուսաճարակներու հետ խառնուելով, անոնց մարսողութիւնն և իւրացումը կը դիւրացնէ անասնոց ախորժակը գրգռելով հանդերձ։ Կովերը, եզները, ձիերը, խոզերը, ամէնքն ալ չաքար կուտեն։ Ֆրանսայի մէջ իբր 14 միլիոն արջառ կայ. ենթադրենք թէ հինգերորդ մասը միայն օրը 1 լիպրա չաքար սպառէ դաչին մէջ, տարին 500,000 տակառաչափ չաքարի սպառում մը կ'ունենանք, այսինքն Ֆրանսայի անցեալ տարուան արտադրութեան չափ։ Առածիկ սպառման գեղեցիկ ապրեւ մը, և 100 քիլոն ալ 30 ֆրանքի ըլլալով, չաքարին տուած ջրաբնածխային տարրն աւելի աժան կուգայ քան միւս բուսաճարակներուն տուած սնունդը։ Մէկ լիպրա չաքարն աւելի սնունդ կը պարունակէ քան մէկ քիլօ կաւաւարի կոլտանը։ Ֆրանսայի համար սպառման ուրիչ աղբիւր մ'ալ կրնայ ստեղծուիլ։ Զուիցերիոյ, Դանիոյ և Նորվեկիոյ մէջ մասնաւոր ճարտարարուեստ մ'ալ կայ։ Այս է խտացեալ կաթն, որ 100ին 10 համեմատութեամբ չաքար կը պահանջէ։ Զուիցերիոյ մէջ Շամի խտացեալը միայն 1889ին 5 միլիոն 200 հազար ֆրանքի խտացեալ կաթ արտածեր է, և 1890ին 1 միլիոն 600 հազար ֆրանք աւելի։ Ուստի, Մ. Վիվիէն խորհուրդ կուտայ իր հայրենակիցներուն որ փութան այս ասպարէզը միայն օտարազգիներուն չթողուլ։

Իսկ մեր Անատոլուի նահանգներն դեռ ճակնդեղ կարտադրեն, զոր ո՛չ երբեք ուրեք «տակ» կանուանեն [illegible] րուանիկէ. սակայն ոչ ոք մտադրած է օգտել անկէ, եթէ ոչ մազդոց չաքարի պէտքը հոգալով, գոնէ անասնոց միսը պարարտ և համեղ դարձնելու համար։

ԳԻՏԱԿԱՆ ԲՐՈՒՆԻԿ

ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՀՕՏՈՎ ԾԱՂԻԿՆԵՐ

Դեռ չատ ժամանակ չկայ որ պարտէզի մշակութեամբ պարապողները զարմանօք լսեցին թէ ծաղիկներուն արուեստական հոտ տալու հնարքը գտնուած է։ Այս հնարաւորումը տակային այսօր ընդհանուր իրականութիւն մը դարձած է՝ չնորհիւ այն յառաջդիմութեանց զոր արդի քիմիագործութիւնը ըրած է ու կ'ընէ իր կատարելագործեալ մեթոդներով։ Մարդիկ երէկ ամանը, ինչպէս ժանիչակը, վարդը, արտիշը իրենց հաճոյական բոյրին վրայ նոր յաւելում մը կը ստանան։ Ուրիչներն ալ՝ բոյրի նոր խառնուրդ մը կամ փոփոխութիւն մը կը կրեն ի ձեռաց դեղագործներու։

Այս արուեստական հոտաւորման համար յաջողապէս կը գործածուին վարդի ու մանուշակի իւղերն և նարդոսի անոյշ բոյրն։ Արուեստական բոյրը ծաղկին վրայ հաստատելու համար կլեւէրին կը գործածեն, առանց որոյ կեղծ հոտը՝ դիւրեղծ ու վաղանցուկ պիտի ըլլար։ Քանի մ'արուեստագէտներ ալ ծաղկանց համար յատուկ պատրաստ անուշահոտութիւններ կը ծախեն։ Այս սեռին մէջ յիշենք մանուշակաբոյրը (վիոլէթին) որ 100 կրամ ալքօլէ, 100 կրամ կլիսէրինէ և 10 կր. մանուշակի իւղէ կը բաղկանայ։ Կարնէկաբոյրն (ժէրօֆիօլի) ալ նմանօրինակ բաղադրութիւն մ'է, որոյ մէջ մանուշակի իւղին յաջորդած է կենիկենիի (ըթըր) իւղ կամ վարդի արուեստական իւղ։

Ժամանակէն կամ փոխադրութենէն թարչամած ծաղիկներուն թարմութիւնը վերանորոգելու համար ալ հնարքներ գտնուած են. ի մէջ այլոց, անոնց ծայրերը կը մխեն այնպիսի անօթներու մէջ որք անուշադրի (ամ-

չափը) Թեթեւ լուծաջուր մը կը պարունակեն։ Ցետոյ, անոնց երիտասարդութիւնն իրենց կը վերադարձնեն քիչ մը արուեստական անոյշ բոյրով։

Աւասիկ ուրիշ հնարք մ'ալ որ յաջողապէս կը գործածուի ծաղկանց հոտն աւելցնելու համար, զանոնք ի վաճառ հանելէ կամ այլուր ղրկելէ առաջ։

Ի ներքուստ սառոյցով պատած՝ փայտեայ սնտուկի մը մէջ կը դնեն ծաղիկները։ Այս սնտուկին յատակը ծակոտկէն խողովակ մը կը բացուի, ուրկէ լուծեալ բնածխական թթուի հոսանք մը կը ղրկուի ներս։ Բնածխական կազն՝ որ քարիւղով տաքցած խառանէ մ'անցնելով թեթեւ մը կը տաքնայ, վարդի կամ ուրիշ իւղով լեցուն ընդունարանէ մ'ալ կ'անցնի և ապա սնտուկին մէջ կը մտնէ։ Հոն ծաղիկներուն կը փոխանցէ այն բոյրն զոր ընդունարանին մէջէն անցած ատեն իր հետ առած էր։

Այս փորձն աւելի կամ պակաս երկարատեւ շարունակուելով, ծաղկին հոտը կը սաստկացնեն։ Հոս ալ դարձեալ քիչ մը կլիսերին կը գործածեն՝ արուեստական անուշահոտութիւնը ծաղկին վրայ հաստատելու համար։

Ինչպէս ըսինք, քանի մը հնճարեղ մասնագէտներ կը ջանան իրենց սովորաբար բուրած հոտէն բոլորովին տարբեր բոյր մը հաղորդել ծաղկանց, այսինքն մանուշակին կուտան վարդի հոտ և փոխադարձաբար։ Երբ ծաղիկ մը քիչ բոյր ունի կամ բնաւ անոյշ հոտ չունի, սաստիկ անուշահոտութեամբ մը կը դիմակաւորեն անոր հոտը, վերև ցոյց տրուած հնարքներու միջոցաւ։ Այս կերպով կրցած են ձեռք բերել վարդի հոտով եղրեւանիներ, մանիշակի բոյրով մեխակներ, յասմիկի յաւակնոտ հոտով մը ծպտեալ խոնարհ կապտածաղիկներ։

Այս արուեստով զբաղող մարդիկ, ինչպէս կը տեսնուի, իրենց երեւակայութեան բոլոր քմահաճոյքներն ի գործ կը դնեն, աշխատակցութեամբ քիմիագէտներու, որոնց փնտռելն անոնց անուշահոտ նորաձեւութիւնները կը նուիրագործեն անխոնջ շռայլութեամբ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՌՈՒՄԱՆԻԱ
ԵՒ ԵՐՐԵԱԿ ԶԻՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Գերմանիոյ Նոյե Ֆրայէ Փրէսսէ Ալկէմայնէ Զայթունկ լրագիրը, Ռումանիոյ նա... [illegible]

«Կհննատես մետրապոլիտին վէճը կրնայ նորանոր անհամաձայնութիւններ պատճառել Ռումեն ժողովրդեան մէջ։ Բայց տեղի չկայ վախնալու որ աւրուին Աւստրիոյ հետ Ռումանիոյ յարաբերութիւնները, որք վերջերս յոյժ բարեկամական եղած էին։ Ռումանիոյ մեծ կուսակցութիւններն այժմ համամիտ են այժ տալու այն քաղաքականութեան որ բացայայտ երեւցաւ Քարոլ թագաւորին և Ֆրանց Եօզէֆ կայսեր քանիցս անգամ տեսակցելովը։ Կարեւորագոյն կէտերուն վրայ սոյն քաղաքականութեան պրոշողն և առաջ տանողն է ո՛չ թէ օրուան նախարարութիւնն այլ նոյն ինքն թագաւորը։»

Գերման Թերթն բոլ կուզէ թէ՝ ինչ որ ըլլան իր ներքին խնդիրներ՝ Ռումանիա չպիտի չելի Երրեակ Զինակցութենէն, որուն յարած է՝ Աւստրիոյ հետ մտերիմ ըլլալուն շնորհիւ։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Մայիսի սկիզբն Անգլիական Մամլոյ տարեկան հացկերոյթը տեղի պիտի ունենայ Լոնտոն Մէգրոբոլ պանդոկին մէջ։ Պիտի նախագահէ Տէյլի Նիւզի տնօրէն Սըր Ճօն Րոպինսըն։ Այս հացկերոյթ կը տրուի Անգլ. Մամլոյ Ընկերութեան կողմէ, որոյ նպատակն է պահպանել կեդրոնական սնտուկ մը, ուրկէ նպաստ կընդունին ծերացած, անկար մնացած, արկածի զոհ գացած խմբագիրներն։ Այս փոխադարձ օգնութեան սնտուկն, որուն ամէն խմբագիր մէյ մէկ քիչ կը նպաստէ, մեծ դրամագլուխ մը տէր է արդէն։ Ունի հիւրանոց կամ պատսպարան, ընթերցարան, մատենադարան, ևն։ Մամլոյ հասարակային շահերն ալ նոյն սնտուկին և անոր վարչութեան շնորհիւ կը պաշտպանուին։

ՏՔԹ. ՃԷՅՄՍԸՆԻ ԱՐՁԱԿՈՒՄԸ

Նօյէ Ֆրայէ Փրէսսէ Ալկ. Զայթունկ, Թրանսվալի արշաւանքին առթիւ բանտարկուած Տքդ. Ճէյմսընի այս անգամ Լոնտոնի բանտէն արձակուիլը ծանուցանելով, դիտողութիւն կընէ թէ անգլիական բանտերը գերմանական բանտերուն չափ ողջպահիկ պայմաններու մէջ չեն տակաւին։ Գերման Թերթն այս մասին կարի խստապահանջ կը թուի։ Ցետոյ կը յիշէ գաղթային նախարար Մր. Չէմպըլէնի խօսքը թէ Տքդ. Ճէյմսըն զրպարտուած է, որովհետեւ կըսուի թէ այս յանդուգն մարդ կանխաւ տեղեկութիւն տուած էր անգլ. իշխանութեանց՝ իր մտադրած արշաւանքին վրայ, մինչ անգլ. կառավարութիւնը կըսէ թէ ինք յանկարծակիի եկաւ երբ իմացաւ Ճէյմսընի արշաւանքը։ Գերման Թերթն ալ չի կրնար հաւատալ անգլ. իշխանութեանց մեղսակցութեան, մինչեւ որ չապացուցուի որոշապէս։

—Նոյէն Զայթունկ կը կարծէ թէ Թրանսվալ արշաւելուն առթիւ բանտարկուած անգլ. միւս սպաներն եւս պիտի արձակուին ի մօտոյ, և թէ ընդհանուր ներումը մօտալուտ է։ Արդէն իսկ է՛ն կարեւոր բանտարկեալին բանտէն ելնելն յոյս կուտայ թէ միւսներուն եւս ներողամտութիւն պիտի ցուցուի ի մօտոյ, որով անցուկը մոռցուկ պիտի ըլլայ։ Միւս կողմն ալ արդէն [illegible] կը գտնուի բարեբախտապէս։

ԲԱՐԵՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾ ՄԸ

Այրի Տիկին Հիրչ 40—50,000 անգլ. ոսկի տուաւ՝ երեք նշանաւոր Հրեաներու անօրէնութեան ներքեւ հիւանդանոցի մը հաստատման՝ յատկապէս հըրեայ թոքախտաւորներու համար։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱՅԳԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ

Այս տարի ֆրանսական այգիներուն և գործարաններուն արտադրութիւնն է 44 միլիոն 656,000 հեկտոլիտր գինի, այն է՝ 17 միլիոն 968,000 հեկտոլիտր աւելի քան 1895ին։ Այս տարուոյ բերքին արժէքն է մէկ միլիառ 174 միլիոն ֆր։

ՖՐԱՆՍԱ

Ելմտացոյցի յանձնաժողովին մէջ ծովային նախարար Պէնար ծովակալը յայտարարեց թէ նաւատորմի կարծուածին չափ դէշ վիճակի մէջ չէ, թէ արդէն կառավարութիւնն ալ պէտք զգացած է նաւատորմն աւելցնելու և թէ ծրագիրն որոշելու պէս խորհրդարանէն վարկ մը պիտի պահանջուի։

—Սարա Պէրնարի ի պատիւ տըրուած հանդէսը շքեղ եղաւ. սեղանին մասնակցեցան չորս հարիւր հրաւիրեալներ։ Թատերական ներկայացումը խիստ յաջող եղաւ։

—Պատերազմական նախարարութիւնն որոշեց Շալօնի բանակատեղին մէջ յիշատակարան մը դնել ի յիշատակ 9 հոկտ. 1896ի մեծ զօրահանդէսին։ Յիշատակարանը պիտի դրուի այն պօրմին վրայ, ուր Ցարն ու Ցարուհին բազմեցան։ Յիշատակարանին արձանագրութիւնն է «9 հոկտ. 1896, Ռուսիոյ Վեհ. Կայսրը Նիքոլա Բ. և Վեհ. Կայսրուհին Ալէքսանտրօֆնա Ֆէոտորօֆնա բազմեցան այս պօրմին մէջ այն զօրահանդէսին առթիւ որ ի պատիւ իրենց տեղի ունեցաւ Շալօնի բանակատեղին մէջ՝ ի Նախագահութեան Մ. Ֆէլիքս Ֆօրի»։

ՑՈՒՆԱՍՏԱՆ

Թագաւորին յայտագիրը մեծ տպաւորութիւն առաջ կը բերէ հետզհետէ։ Զինուորական բանակատեղը պիտի հաստատուի ի Թէպէ։

—Երկուշաբթի օրինագիծ մը մատուցուեցաւ խորհրդարանին՝ ի մասին ընդհան. զինուորական ոստիկանութեան։

ՕՐԼԷԱՆԻ ԴՈՒՔՍԸ

Օրլէանի Հէնրի իշխանը յունուարին այցելութիւն պիտի տայ Հապէշստանի Վեհապետին։

ԱՆԳԼԻԱ

Հեռագիրը ծանոյց թէ Լոնտոն-Էտինպուրկ երկաթուղւոյն վրայ փորձ մ'եղած էր կառախումբ մը գծէն հանելու համար։ Ըստ նորագոյն տեղեկութեանց անցնող կառախումբն էր Սկովտիոյ ճեպընթացն որ զարնուեր է երկաթեայ գիծերուն վրայ դիտմամբ դրուած երկաթեայ գերաններու, սակայն քիչ յետոյ կարելի եղաւ կառախումբը գծին վրայ դնել։ Քննութիւններ կատարուելով տեսնուեր է թէ գերանները հաստատուած էին գծերուն վրայ այնպիսի գործիներով որք երկաթուղւոյ մօտակայ մէկ տաղաւարէն գողցուած էին։

—Անգլիոյ մէջ վերջին տարիներս աւելցան բազմաթիւ կրթական հաստատութիւնք [illegible] դեան դասախարակութեան համար։ Բէճէնդ Սթրիթի բազմարուեստեան դպրոցն ունի 11,000 անդամ։ Այդ կրթական մեծ հաստատութիւն հիմնուած է անգլիացի միլիոնատիրոջ մը շնորհիւ։ Զորս տարի առաջ բազմարուեստեան ուրիշ դպրոց մը հաստատուած էր Լոնտոնի հարաւային թաղի աղքատ դասակարգին համար։ Թաղին բնակչաց զարգացեալ մասը տասը տարի առաջ մասնաժողով մը կազմեց՝ 1500 բանուորի համար բազմարուեստեան ժողովրդական դպրոց մը հիմնելու նպատակաւ։ Նպաստամատոյց ընկերութիւններ 150,000 ֆր. յատկացուցին այդ հաստատութեան ի նպաստ, յանձնարարելով որ հասարակութիւնն ալ նոյնչափ գումար մը հաւաքէ իր մէջ։ Երկու տարիէն հասարակութիւնն իր քով ունէր 300,000 ֆրանք. միայն անհատ մը 20,000 ֆր. նուիրած էր։ Անմիջապէս ձեռնարկուեցաւ դպրոց հիմնելու։ Լոնտոնի քաղաքային խորհուրդն ալ 16,000 ֆր. նուիրեց. կառավարութիւնն ալ տարեկան 20,000 ֆր. յատկացուց, որով դպրոցին գոյութիւնն ապահովուեցաւ։

ՌՈՒՍԻԱ

Ցարն անցեալ ուրբաթ ներկայ գտնուեցաւ Բեդերսպուրկի մէջ նոր հիմնուած զինուորական գերեզմանատան բացման։ Վլատիմիր մեծ-դուքսն յղացաւ այդ գերեզմանատունն հաստատելու գաղափարն, որ իրագործուեցաւ կամաւոր նուէրներով և մայրաքաղաքին բոլոր զօրանոցներուն մէջ կատարուած հանգանակութեամբ։

—Կըսուի թէ Բօլ-Ալէքսիս Իկնաթիէվ, կոմսը կառավարիչ Քիէվի և եղբայր նախկին նախարարին, Ֆինլանտիայի կուսակալ պիտի անուանուի որ կարեւոր պաշտօն մ'է։

—Նիքօլա Նիքօլայէվիչ մեծ դուքսն անցեալ երկուշաբթի առտու Բարիզ ժամանեց և կայարանին մէջ ընդունուեցաւ ռուս դեսպանին և Կարէնի ու Մօրոյի հրամանատարներուն կողմէ։

—Նոյն օրն ալ Ալէքսիս մեծ դուքսը Բարիզէն Բեդերսպուրկ ուղեւորեցաւ։

ԻՏԱԼԻԱ

Խորհրդարանը դեկտ. 6ին (Ն. Տ.) սաստիկ վիճաբանութենէ մը յետոյ որոշեց հրատարակել՝ Քալապրիայի երկրաշարժին համար հանգանակուած նպաստներու գործածութեան եղանակին վերաբերեալ բոլոր պաշտօնագրերը։ Վիճաբանութեան մասնակցեցան Մ. Քրիսբիի քեռորդիները Մ. Մ. Կալլի ու Բալաձէնկի։ Մ. Քավալօթթի յայտարարեց թէ ինք որ տեսած է այդ պաշտօնագրեր, չէր կարծեր որ այդչափ գայթակղութիւններ գտնէր անոնց մէջ։

—Ի մօտոյ Ֆիօրէնցայի մէջ Թուսկանի կարգաւ ու ամբողջութեամբ պիտի հրատարակուին վեց հարիւր նամակներ, որք Միքէլ Անճէլոյի ուղղուած են իրեն ժամանակակից Պապերու, գրագէտներու, արուեստագէտներու և այլ երեւելի անձնաւորութեանց կողմէ։ Այդ նամակներ մինչեւ հիմա պահուած էին Արքիվիօ Պուօնարօթթիի [illegible] անոնց հրատարակութիւնը բազմաթիւ նոր պարագաներ [illegible] տին կեանքին և գործերուն վրայ։

ՍՊԱՆԻԱ

Քուպայէն եկած հեռագրեր կը ծանուցանեն թէ զանազան ճակատամարտներ տեղի ունեցեր են և Սպանիացիներէն աւելի ապստամբներէն մարդ մեռեր ու վիրաւորուեր է։

—Պաշտօնական լուրեր կը ծանուցանեն թէ Քուպայի ապստամբաց պետը Մաչէօ սպաննուեր է դեկտ. 4ին (Ն. Տ.) ճակատամարտի մէջ։ Մաչէօ ապստամբութեան հոգին էր։ (Այս քանիերորդ անգամն է որ Մաչէօ կը սպաննուի։ «Արեւելք» լրագրին մէջ արդէն քանի մը անգամ սպաններ էինք այդ ապստամբապետը), յենլով նոյն պաշտօնական աղբիւրներուն։ Մաքսիմօ Կոմէզի որդին, ապստամբաց պետերէն մին, անձնասպան եղեր է։ Այս լուրեր մեծ ուրախութիւն պատճառեր են ամբողջ Սպանիայի մէջ։ Պաշտօնական կըսուի թէ յուսալի է որ ապստամբութիւնը շուտով վերջ գտնէ։

—Վէյլէր զօրավարին վիրաւորուած ըլլալու լուրն անհիմն է։

—Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Մաչէոյի տղան սպաննուեր է։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Քարլսրուհէէն եկած լուրերու նայելով Պատէնի մեծ-դուքսին առողջական վիճակն, որ խանգարուած էր, յուսացուածին չափ շուտ չի բարւոքիր. մեծ-դուքսը շատ տկար է և կըսուի թէ ձմեռն Իտալիա պիտի անցնէ։

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Նախագահ Քլիվլէնտ իր յայտագրոյն մէջ պիտի յանձնարարէ հրապարակէն վերցնել թղթադրամները։

ԱԼԶԱՍ-ԼՈՐԷՆ

Պատժական ատեանը 600ական մարքի տուգանաց դատապարտեց 68 երիտասարդներ, որք զաղմելով խոյս տուած էին զինուորագրութենէ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Սօպրանիէյի մէջ, ուր կառավարական կուսակից ստուար մեծամասնութիւն մը կը կազմեն, առանց դժուարութեան պիտի քուէարկուի 1897ի ելմտացոյցն ու հաւասարակշռուած է հունձքերու առատութեան շնորհիւ, ինչպէս նաև Աւստրիոյ, Ռուսիոյ, Անգլիոյ և Ֆրանսայի հետ կնքելի առեւտրական դաշնագրերը։

ՌՈՒՄԱՆԻԱ

Ռումանական նոր նախարարութիւնը մտադիր է վերաքննել տալ Սինոդին կողմէ Պուքրէշի գահերէց արքեպիսկոպոս Տ. Կէննատիոսի դէմ տըրուած վճիռը, սակայն պայմանաւ որ Տ. Կէննատիոս երբ արձակուի, անմիջապէս հրաժարի։ Կըսուի թէ արքեպիսկոպոսը պիտի հաւանի այդ կարգադրութեան, որ շատ պատուաբեր պիտի ըլլայ իրեն համար։

ՀԵՌԱԳՐԵՐ

ԲԱՐԻԶ, 9 Դեկտ.— Երեսփոխանաց ժողովը ընդունեց գաղթավայրերու ելմտացոյցը։

ՀՌՈՄ.— Նաւային հարիւրապետ Սօրէնթինօ հրաման ստացաւ իբրեւ [illegible] երթալ՝ Էլլա շոգենաւով, որ Պաղէէն 200 բռնի զինուորներ պիտի առնէ միեւնոյն տեղը տանելու համար։

—Խորհրդարանական յանձնաժողովը վաւերացուց Իտալեւթունուզեան առեւտրական դաշնագիրը։

ՊՈՒՔՐԷՇ.— Բանակին սպայակոյտի նախկին պետ Պէրէնտէ զօրավարը պատերազմական նախարար անուանուեցաւ։

—Մ. Ճեանի խորհրդարանի նախագահ անուանեցաւ փոխանակ Մ. Օրէլիանի։

ԲԵՐԼԻՆ.— Գնդապետ Լիէպէր արեւելեան Ափրիկէի կառավարիչ անուանեցաւ փոխանակ հարիւրապետ Վիսմանի։

ԶԷՅԼԱ.— Իտալացի հազարապետ Նէրածինի Հարրար ժամանեց իտալացի 200 գերիներով ամենքն ալ ողջ առողջ։

ՎԵՆԵՏԻԿ.— Սերպիոյ Թագաւորը Վենետիկ ժամանեց Ֆիօրէնցայէն։

ԱՅՍ ԱՌՏՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

ՄԱՏՐԻՏ, 10 Դեկտ. (Իրիկուն). — Սպանիացի զօրքերը Փիլիպեան կղզիներու մէջ յաղթութիւն մը տարին. ապստամբներէն 112ը մեռան։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ Քաղաքական Ժողովոյ անդամներէն Վսեմ. Զայեան Էլիաս ու Խորեան Գրիգոր էֆէնտիներու հետ Կայս. Պալատ երթալով այցելութիւն տուաւ առաջին քարտուղար Թահսին պէյի, առաջին սենեկապետ Հաճի Ալի պէյի և արքունեաց հրամանատար Օսման փաշայի։

Վեհ. Սուլթանն իմանալով Ս. Պատրիարք Հօր ներկայութիւնն, առաջին սենեկապետ Հաճի Ալի պէյի միջոցաւ բարեհաճեցաւ իր կայսերական բարեւը հաղորդելու Ն. Սրբազնութեան։

Ն. Ամենապատուութիւն յետոյ Պոլիս անցնելով այցելութիւն տըւաւ Շէյխուլ-Իսլամ Բարձր. Ճէմալէտտին էֆէնտիի։

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը, Պետական Խորհրդոյ Վսեմ. Նախագահը, Ներքին գործոց Վսեմ. Նախարարը, Դատական գործոց Բարձր. Նախարարը, եպարքոսական Վսեմ. խորհրդականն և Դատական նախարարութեան բարձրաստիճան պաշտօնատարք ամենք իրենց այցետոմսերը ղրկեցին առ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն այսօր Տ. Եղիշէ Դուրեան ու Տ. Գէորգ Երեցեան Ծ. Վարդապետներու և Վսեմ. Էլիաս Զայեան ու Տիգրան Եուսուֆեան էֆէնտիներու հետ փոխադարձ այցելութեան կերթայ Հայ-Հռոմէականաց Պատրիարք Գերերջ. Տ. Ազարեան Սրբազանի։

Քաղաքական Ժողովոյ կողմէ կարգեալ գաւառական գործոց մասնաժողովն այսօր ի նիստ կը գումարի ի Պատրիարքարան Նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։

Կը լսենք թէ վերջին օրերս Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ գանձարանէն Թանկագին խաչ մը անյայտ եղեր է։ Չենք գիտեր թէ գողին կամ գողերուն նկատմամբ ո՛ և է տեղեկութիւն մը, լոյս մը առնուա՞ծ է մինչեւ հիմա։ Բայց Տ. Եզնիկ Վ. Գափաքճեան երէկ պատարագելով յիշեալ եկեղեցւոյն մէջ, իր տուած քարոզին մէջ ակ-

---

(22)

ԹԵՐԹՕՆ «ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի

ԺՈՐԺ ՕՆԷ

ԿԵՆԱՑ ՊԱՅՔԱՐԸ

ԿԱՄՔԸ

Երկուքն ալ լուռ մնացին, ջանալով վերստանալ իրենց հանդարտութիւնն որ այնքան վրդոված էր։ Այս զալարավայրին բանաստեղծական անդորրութիւնն, հանդէսին ժխորին եւ իրենց յուզեալ մտածութեան հանդէպ, զարմանալի հակապատկեր մը կը կազմէր։ Դրան շրջանակին մէջէն պարակից զոյգեր կ'երեւէին որք դարձդարձիկ կը պարէին խանդավառ։ Եւ ամենքն ալ, պարողք ու պարուհիք, իրենց դէմքին վրայ ունէին միօրինակ գոհունակութեան այն կերպարանքն որ մտածութեան կատարեալ բացակայութեան մը յայտարար նշանն է։ Կը զուարճանային, եւ երկրիս վրայ, որ նոյնպէս կը զուարճանայ, զուարճանալու գոհունակութենէն զատ ուրիշ բան չկար իրենց համար։

—Կը զուարճանա՞ն, ըսաւ Էմիլի, ձեռքովը ցոյց տալով զանոնք։ Շատ երջանիկ են անո՛նք։

Ռաքի ելած ու դիմակը նորէն երեսն անցուցած էր։

—Հիմա կուզէ՞ք մեծ հաճոյք մը պատճառել ինծի։ Անշուշտ, այո՛։ Լա՛ւ. ալ ամենեւին իմ վրաս մի՛ զբաղիք այս իրիկուն։ Առանձին պիտի դառնամ կառքով. ահէ մինչեւ ապարանք ճամբան հինգ վայրկեան կը տեւէ. սպասող կայ ինծի, եւ դրան զանգակը զարնելու իսկ ժամանակ պիտի չունենամ։ Միայն թէ քիչ մը խորհեցէք այդ հէք Լաւիի վրայ որ մեր անգլիացի ջատուկին ձեռքն է։ Խօսքս խօսք է, այդպէս կուզեմ։

—Կը հնազանդիմ ձեզ։

Եւ քով քովի, առանց իրարու թեւ մտած ըլլալու, հրապարակը վերադարձան ու բազմութեան մէջ քանի մը քայլ առնելէ յետոյ, երբ Պլէման իր քովը նայեցաւ, այլ եւս չգտաւ իր ընկերուհին։ Էմիլի խումբերուն մէջ աներեւոյթ եղած էր։ Եւ Պլէման, եթէ ուզէր, կրնար երեւակայել թէ ցնորք աղջկան հետ իր տարօրինակ խօսակցութիւնն երազ մ'էր։ Մինչեւ սրահներն հասաւ. հոն ալ չէին պարեր, կը սրբահանէին։ Եւ մէկուսի, ոմանք կակուղ աթոռներու վրայ, այլք պատուհաններու որմածակերուն մէջ կանգուն, կամ ուժով մ'իրարու փաթթուած՝ քալելով, արք եւ կանայք ցած ձայնով, բերան բերնի, կը խօսէին իբր թէ սիրային բառերը մօտէն մրմնջելու էին, որպէս զի չըլլայ թէ օդին մէջ սահելու ատեն իրենց սրտայոյզ հրապոյրին մէկ մասը կորսնցնեն։ Թուրքական ձեւով զարդարուած պզտիկ սենեակի մը մէջ, որ իբրեւ ծխարան կը ծառայէր կոմսին, ոսկեզօծ ձեղուններէն կախուած մաւրիտանական լապտերի մը կէս-լոյսին տակ, զոյգեր նստած էին ցած բազմոցներու վրայ, բարձերու շարքերուն մէջտեղ։ Հոն այլ եւս ոչ թէ խօսքեր, այլ համբոյրներ կը փոխանակուէին։

Թողիս անցաւ գնաց։ Սիրահարներն անհանգիստ ընելու պէտք չունէր։ Տիանա չէր կրնար հոն ըլլալ, բաւ ունէր իր անգլուհիի ամօթխածութիւնը պիտի խորշէր այս վերջացող երեկոյթին անփութութենէն, եւ թէ աւելի բարեխառն միջավայր մը պէտք էր փնտռել զայն։ Մեծ սեղանատունէն անցաւ, ուր կլոր ու պզտիկ սեղաններու վրայ կ'ընթրէին արծաթեղէններու ու ածօթներու շկահիւնի մը մէջ, մասկովեան շռայլութեամբ ու առատութեամբ։ Թողիս խաղու սրահը վերադարձաւ եւ միեւնոյն տեղը գտաւ Լըրբպուլէ ու Սըր Ճէյմս որք իրենց խաղակիցներուն հետ կը շարունակէին այն բոլորի սակն որ երեկոյթին սկիզբը սկսուած էր։ Ծերակուտականը ձանձրացած կ'երեւէր։ Սըր Ճէյմս, կասկարմիր կտրած, իր առջեւն ունէր ոսկիներու եւ դրամատումսերու խուռն դէզ մը։ Երեւոյթին նայելով, Անգլիացին միւս երեք խաղցողներ կը կթէր, եւ բաղդն իր շնորհներն առատօրէն չայլած էր անոր։ Թողիս սեղանին մօտեցաւ, եւ մինչդեռ խաղցողներէն մէն Թուղթ կուտար, ինքն՝ Լըրբպուլէի դառնալով՝ հարցուց.

—Արդեօք Լաւի Երօն տեսա՞ք, գոնէ վայրկեանէ մ'ի վեր։

Սըր Ճէյմս խաղաթղթին վրայէն քիթը վեր առաւ, եւ բարեկամական ակնարկ մ'ուղղելով Պլէմանի.

—Կէս ժամ առաջ, այս սենեակէն անցաւ։

—Առանձի՞ն էր։

—Ոչ։ Թեւը ձերմակ ծպտազգեստի մը տուած էր. . . ։ Մեր խաղը դիտելու համար պահ մը կանգ առնելէ յետոյ, այս դուռնէն դուրս ելան։

—Աչքի ծայրով դիտելու փափա՞ք մ'ալ չզգացի՞ք, ըսաւ Պլէման զուարթութեամբ։

—Ահա կը տեսնէք որ զբաղած եմ։

Անգլիացին խօսած էր ա՛յնպիսի ամուսնոյ մը հանդարտութեամբ, որոյ մտքէն անգամ չանցնիր թէ իր մատնանիշ ըրած կերպարանքին տակ իր կինը պահուած էր։ Լըրբպուլէ շատ աւելի յուզում ցոյց տուաւ, եւ Պլէմանի դառնալով, ըսաւ.

—Սա Թուղթերս պահ մ'առէք, սիրելի բարեկամս, պիտի չցաւիմ, եթէ բաղդին ոտքը քիչ մը կտրեմ. . .

—Սըր Ճէյմսի սարսափելի ձե՞ռքը մաննել կուզէք գիս։ Շատ շնորհակալ եմ. դուք կեցէք խաղցէք, սիրելիս, ձեր միջոցները կը ներեն։

Եւ սեղանաւորին աղերսալի ակնարկներուն հակառակ, իր ճամբան շարունակեց։ Հիմա կը գտնուէր կոմսին մատենադարանին, որ Թանկագին ձեռագիրներով ու հաղուագիւտ շքադրամներով լի՝ ցած ապակեփեղկերով շրջապատեալ ընդարձակ սրահ մ'էր։ Պատին մէկ մասին մէջ բացուած եւ ապակեպատ պզտիկ խցիկ մը, որ Շանզ'Էլիզէի վրայ կը նայէր, մետաքսեայ բարձերով զարդարուն աթոռներով ու ծաղկալից Թաղարակալներով կահաւորուած սիրուն մենարան մը կը ձեւացնէր։ Դարաւանդիկ պատշգամի մը վրայ նայող լայն պատուհան մը բաց էր, եւ Լաւի ու Տիանա՝ երկաթ վանդակապատին կրթնած՝ կը խօսակցէին։ Ժամն երկուքն էր, եւ արդէն երկնից մէջ աղօտ լոյսեր կ'երեւէին աստղերուն պայծառութիւնը նուաղեցնելով։ Ծաղկած շագանակենիներուն անոյշ բոյրը կը բարձրանար դաշտ օդին մէջ։ Պատուհանին տակը, ճամբուն երկայնութեամբ, կառքերու շարք մը կ'երկնար՝ փայլուն աչքերով սեւ օձի մը պէս։ Մեծ լռութիւն մը կը տիրէր, եւ մարդերով լեցուն, լոյսերով փողփողուն ու զուարթ նուագարաններու ժխորովը Թաթաղուն այս տանը մէջ, Տիանա եւ Լաւի իրենք զիրենք առանձին կ'զգային։

Ցորմէ հետէ Անգլուհին ջերմանոցէն դուրս ելած էր Օրիորդ Լըրբպուլէյի դաժան ծաղրաբանութիւններէն հալածուած, երիտասարդը Տիանայի քովէն չէր զատուած, եւ այս վերջինն ալ իր պչրասիրութեան բոլոր հնարքները բանեցուցած էր անոր համար։ Լաւի նախ ջերմանոցէն դուրս գտած էր զայն, աղբիւրի մը քով կայնած, գլուխը խոնարհած, աչքերն արցունքով լցուած։ Տիանա Թոյլ տուած էր անոր որ իր ձեռքը բռնէ, իբր թէ մտքէն չանցունելով որ նա իր քովն էր։ Լաւի փորձած էր անոր հետ խօսիլ, բայց Անգլուհին մունջ մնացած էր, կարծես չը լսել ձեւացնելով։ Խորին հառաչանքներ իր կուրծքը կ'ուռեցնէին եւ շըրթունքները կը դողդղային։ Լաւի, այս վշտին վրայ շլմորած, որոյ տեսարանը զմայլելի էր, մեղմիւ սեղմեց Տիանայի մատները, բայց սա ետ չքաշեց ձեռքը։ Մինչեւ անգամ փորձեց անոր ճկուն մէջքին փաթթուիլ, որ ինքզինք չէր պաշտպաներ իր գրկախառնութեան դէմ։ Եւ երբ հիանալի կինն իր նկուն ու անձուկ վիճակէն սթափեցաւ, ինքզինք Լաւիի Թեւերուն մէջ տեսաւ, գլուխը գրեթէ անոր ուսին վրայ խոնարհած։ Եւ հրեց զայն պաշտելի զայրոյթով մը, եւ քայլ մը հեռանալով, բերանը՝ խիստ եւ նայուածքը՝ բարկացայտ,

(Շարունակելի)

Թարգմանեց Բ. Մ. ՊՕԶԱՃԵԱՆ

նարկութիւն մ'ըրաւ այս գողութեան։ Օրհնելէ ետքը եկեղեցւոյն բարերարները, գարձաւ ցաւօք յիշեց թէ ամբարիշտ ձեռքեր յանդգնած են անոնց նուէրներն իւրացնել, անոնց թողած եկամուտները խորել, և թէ պիղծ ձեռքեր Ս. Տաճարին մէջ իսկ գողութիւն ընել յանդգնած են։

Կը յուսանք որ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ ատժամեայ Պատ. մատակարարութեան կողմէ այս մասին կարեւոր գատուած տեղեկութիւնը կը տրուի ի մխիթարութիւն բարեպաշտներու։

Վսեմ. Աբիկ էֆ. Ունճեան այսօր այցելութեան գնաց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, և շնորհաւորեց Ն. Սրբազնութեան պաշտօնը։

Այս տարի եւս հոկտ. 12ին Ս. Թարգմանչաց տօնին օրը Ճեմարանի աշակերտք Օշական գացեր են Ս. Մեսրոպի գերեզմանին վրայ։ Պատարագէն յետոյ, զոր մատուցեր է Կորիւն արեղայ, Ս. Խաչը Թաիրով եկեղեցիէն գալու գերեզմանին վրայ հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեր է։ Գիւղացիները մատաղ ըրեր են։ Աշակերտներուն ալ զատ սեղան մը տրուեր է վանքապատկան այգիին մէջ։

— Իշխան Էսայեր Ուխտամսքի, որ Ճեմարանն այցելելով գոհ մնացած էր անոր բարեկարգ ընթացքէն, այն ատեն խոստացեր էր ղրկել Վեհ. Զարին տակաւին գահաժառանգ եղած միջոցին կատարած ուղեւորութեան նկարագրութիւնը զոր Ն. Վեհափառութիւն ինք գրած էր։ Այս անգամ իշխանը Բեզրոպոլի գարձած ըլլալով, իր խոստումը կատարած եւ այդ աշխատասիրութենէն փառակազմ օրինակ մը նուէր ղրկած է Ճեմարանին։

— Տիկին Մարգարտէ Լալաեան երկու հազար րուպլի նուիրեր է Ճեմարանին՝ այդ գումարին տոկոսովը վարժարանին մէջ ուսանող մը պահելու համար ի յիշատակ իր հանգուցեալ ամուսնոյն։

Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը հետեւեալ նամակը ղրկած է մեզ.

Խմբագրապետ Տէր

Ճէրիտէի Շարգիյէ օրագրոյ անցեալ ուրբաթ աւուր 3459 թուոյն մէջ ի նպաստ Ազգային Հիւանդանոցիս հրապարակ եկած սիկառի թղթերուն կեղծերն երեւան եկած ըլլալն յայտնող յօդուած մը հրատարակուած ըլլալով, Հոգաբարձութեանս ուշադրութեանն հրաւիրուած էր առ այն։

Հոգաբարձութիւնս կը փութայ յայտնել թէ՝ վերոյիշեալ յօդուածի հրատարակութենէն առաջ մի քանի նախանձախնդիր ազգայինք արդէն գիտել տուած ըլլալնուն, պէտք եղած քննութեան ձեռնարկուած էր եւ այժմ հրապարակաւ կը ծանուցանէ թէ՝ յիշուի Հիւայ վաճառականք ոմանք թէպէտեւ ասկից առաջ Հիւանդանոցիս սեպհական սիկառի թղթոց կողքերուն նմանութիւն ունեցող թղթեր հրապարակ հանած էին, որոցմէ զգուշանալու համար լրագրաց միջոցաւ քանիցս անգամ յանձնարարուած էր Պատուարժան Հասարակութեան ուշադիր գտնուիլ Հոգաբարձութեանս պաշտօնական կնիքին, սակայն այս անգամուան իրողութիւնն այն է թէ՝ սիկառի թղթի կողքերն վերջին անգամ Եւրոպական գործարաններէն մէկուն մէջ պատրաստել տրուած ըլլալուն փոքրիկ տարբերութիւն մ'ունի. մինչդեռ սոցա վրայ կախուած կնիքն Հոգաբարձութեանս պաշտօնական կնիքն է եւ խորտակուած չէ եւ թղթի տեսակն եւս փոխուած չէ։

Այսու ամենայնիւ ուրախ է Հոգաբարձութիւնս որ Պատուարժան եւ բարեսէր ազգայինք անտարբեր չգտնըւելով գովելի նախանձախնդրութեամբ միշտ ուշադիր կը գտնուին Հիւանդանոցիս հարիւրաւոր պատսպարելոց յատկացեալ հասոյթն անխիղճ շահագիտաց կոկորդն չանցնելու. որոյ համար խորին շնորհակալութիւն յայտնելով Հոգաբարձութիւնս կրկին անգամ կը յանձնարարէ ուշադրութիւն ընել միշտ իւր պաշտօնական կնիքին։

Զայս ի բուժումն գայթակղեալ մտաց հրատարակելնիդ խնդրելով՝

Մնամք յարգանօք
Ի դիմաց Հոգաբարձութեան
Ազգ. Հիւանդանոցի

Վ. Ատենադպիր — Վ. Ատենապետ
Տ Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ — Գ. Ի. ԷՎՐԵՆԵԱՆ
28 Նոյեմ. 96

(Կնիք)

«ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

Կ. Կ. Նոպէլէ.—Այս հասցէին կըրնաք յանձնել. Մեծ. Կարապետ էֆ. Մալճեան էամ., Օսմ. Նամականատուն, Իզմիր։ Նամակադրոշմ՝ թերթին ճակատը ցուցուած պայմանաւ։ Ա. թիւէն կը ղրկուի։

Ց. Ս. Պ., Համիդիէ (Պաստէմոնիի նահանգ).— Շնորհակալութիւն։ Պայմանները՝ թերթին ճակատը։ Կրնաք նամակադրոշմ ղրկել՝ նշանակուած պայմանով։ Նամականատան ծրարով ալ կըրնաք ղրկել։— Գրավաճառին հասցէն՝ Մարգարեան, Մէրճան Չարշըսը, Պոլիս։— Կանոնաւորապէս պիտի ընդունիք ամէն շաբթու։

Տ. Մ. Կարին.—Կը ստանաք նոյմ. 16էն. որովհետեւ ամսուն 1ին կամ 16ին կ'ընդունինք բաժանորդութիւնները։

Հ. Ո. Վան.— Ա. թիւէն սկսեալ կ'ընդունիք։

«ԹՂԹԱԿԻՑ». Բաղէշ.- Շնորհակալութիւն ձեր նամակին համար։

Պ. Բ. (Ս. Վ. Երզրում).—Այս շաբթու նամակ չառինք։ Երեք օրինակ է դպրոցը ղրկուածը։

ՄԵՍՐՈՊ ՀԻՒՍԷՅԻՆՃԵԱՆ

Համբաժանոթ ծաղկավաճառ և զարդարող հարսնիքի մոմերու, Գամենտօ խանի անկիւնէն փոխադրուած է Զաքմաքճըլար եօքուշ Մեծ Նոր խան վարի յարկ թիւ 47, ուր կը վաճառէ հարսերու համար ծաղկալէտ կըըլանդներ, քօղքեր, ձեռնոցներ, կօշիկներ են. և կը զարդարէ հարսի մոմեր վայելուչ և ճաշակաւոր, համեստ գիներով։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Քաղաքային բժշկական և հանրային առողջապահական ժողովին անգամ անուանեցաւ միքրոպազընական աշխատանոցին տնօրէնի օգնական հազարապետ Արիսթիտի պէյ։

Ա. կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Գ. զօրաբանակին հրամանատարի փոխանորդ Ֆերիգ Շիւքրի փաշայի։

Ա. կարգի Օսմանիյէ՝ նոյն զօրաբանակի Ե. զօրաբաժնին հրամանատար Ֆերիգ Մէհմէտ փաշայի։

Բ. կարգի Օսմանիյէ՝ Միրլիվա տը Թորժ փաշայի, որ պաշտօն ունի օսմանեան երկիրներու քարտէսը պատրաստել կալուածական բաժանման գրութեամբ։

Դ. կարգի Մէճիտիյէ՝ Պերլինի օսմանեան դեսպանատան թարգման ու Թարգմանիչ Մ. Պօթմէրի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՑՄՈՒՆՔ

Վեհ. Սուլթանին բարձր նախագահութեամբ կազմեալ զինուորական հաստատութեանց նպաստամատոյց յանձնաժողովոյ կողմէ կատարուած հանգանակութեան գումարը հասած է 1,351,689 ղշ. ի։

—Յունարէն «Անաթօլիքօս Աստիր» լրագիրը կանոնաց հակառակող ընթացքի մէջ գտնուած ըլլալով, ազդարարուեցաւ արտօնատիրոջն որ եթէ իր այդ ընթացքը կրկնէ, օրինաց տրամադրութիւնք ի գործ պիտի դրուին։

—Յունարէն «Նէա Էֆիմէրիս» լրագիրը կանոնաց հակառակող ընթացքի մէջ գտնուած ըլլալով, այսօրուընէ սկսեալ գադարման գատապարտուեցաւ անպայման կերպով։

ԲՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷՆ օգտակար հաստատութիւնով մը աւելի եւս կըրնգարձակէ այն ծառայութիւնը զոր կը մատուցանէ Կ. Պոլսոյ հրապարակին։ Մինչեւ ցարդ կարելի էր արժէթղթեր ի պահ տնել Քրէտի Լիոնէն, բայց յարմար տեղի չգոյութեան պատճառաւ, այս դրամատուն ի պահ չէր ընդունէր մեծ կամ փոքր դրամարկղներ։ Բայց յայտնի է թէ անոնք որ ապահով տեղ մը կուզեն պահել իրենց արժէքաւոր նիւթերը, թուղթ, գոհար, մուրհակ, ևն, ո՛չ այնքան հատով որքան ամփոփ դրամարկղի մը մէջ կուզեն պահել տալ զանոնք, ինչպէս մինչեւ հիմա կընէին Պէտէսթէնին մէջ։ Այսուհետեւ Քրէտի Լիոնէն պիտի ունենայ տեսակ մը Պէտէսթէնի ճիւղ, որուն կըսուի Սէյֆիս տէ Բօֆռ Ֆօռ, Դրամարկղներու ճիւղն, որք յատկապէս հայթայթուած ամուր և ապահով գետնայարկին մէջ պիտի պահուին մասնաւոր կանոններով որոց ի մօտոյ պիտի տեղեկանայ հասարակութիւնը։ Կը լսենք թէ Դեկտ. գէպ ի վերջը պիտի սկսի դրամարկղներուն, գզրոցներուն, սնտուկներուն ընդունելութիւնը։ Կը խնդակցինք Քրէտի Լիոնէի Պատ. Տնօրէնութեան՝ այս նորութեան համար որ նոր կարեւորութիւն մը կոչուած է տալ իր կառավարած հաստատութեան։

ԼԷՅԼԷԻ ԲԱՂԱԻՊ. — Այսօր բոլոր նախարարք և բարձրաստիճան պաշտօնատարք կայս. Պալատ գացին և Լէյլէի Բաղաիպի տօնին առթիւ իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին։

—Վեհ. Սուլթանը հրամայեց որ այդ տօնին առթիւ ազատ արձակուին պարտքի համար բանտարկուած անձինք։ Ն. Վեհափառութիւն գումար մ'ալ շնորհեց անոնց պարտքերու հատուցմանը համար։ Կայս. Իրատէին գործադրութիւնը յանձնուեցաւ Դատական նախարարութեան։

ՆԵՐՔԻՆ գործոց նախարարութիւնը հրահանգ ուղղելով ամէն կողմ ծանոյց որ ո և է պաշտօնեայ պաշտօնի կոչուելէն առ նուազն երեք տարի յետոյ միայն կրնայ արձակուրդ ստանալ, ի բաց առեալ հիւանդութեան պարագան։

ԲԱՆՏԵՐԸ.— Բ. Դրան հրամանաւ ձեռնհաս իշխանութիւնը ծանոյց ամէն կողմ որ ամբողջովին ի գործ դրուին բանտերու վարչութեան յատուկ օրինաց տրամադրութիւններն և անոնց վիճակին վրայ միշտ հսկողութիւններ կատարուին։

ՕՏԱՐ ԼՐԱԳԻՐՔ. — Իգտամ կխմանայ թէ ձեռնհաս իշխանութիւնը խորհրդակցութիւններ կը կատարէ՝ օսմանեան երկիրները բերուած օտար լրագրաց վրայ ալ դրոշմաթուղթ փակցնելու խնդրոյն նկատմամբ։

Բ. ԴՈՒՌԸ ծանոյց կառավարական պաշտօնատանց որ ելմտացոյցը հաւասարակշռելու մասին տրուած որոշումները հաստատող կայս. Իրատէին համաձայն, հարկ եղած միջոցներն որոշելով տեղեկագրեն։

ՆԵՐՈՒՄ.— Կայս. Իրատէ մը ներումն շնորհեց Մշոյ բանտին մէջ գտնուող Հիւսամէտտին անուն անձին, որ Պուլանըքի մէկ գիւղին մէջ Սալիհ անուն անձն սպաննած ըլլալուն համար տասներհինգ տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտուած էր։ Այդ ներումն շնորհուեցաւ որովհետեւ բանտարկեալը բարոյութեան ախտէն կը տառապի։

ՆՈՐ ՏՐԱԳԻՐ.— Դեղագործ Գրիգոր էֆ. Թօրուղեան առաջարկած էր որ ոգելից ըմպելեաց ինչպէս նաև պատրաստ դեղերու շիշերուն վրայ դրոշմաթուղթ փակցուի։ Տուրքերու նախարարութեան քարտուղարներէն Ահմէտ Տահիր էֆ. աղերսագիր մը մատուցանելով ձեռնհաս իշխանութեան և յայտարարելով որ ինք նախապէս այդ մասին ծրագիր մը մատուցած էր, խնդրած է առաջնութիւն տալ իրեն։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսուչ Հասան Ֆեհմի փաշա հիւանդ ըլլալով իր պաշտօնը փոխանորդաբար կը վարէ օգնականը՝ Մէհմէտ Ալի պէյ։

—Մաքսային վերատեսչութիւնը Բ. Դրան մատոյց օրինագիծ մը, որով ցոյց կուտայ այն միջոցներն որք ձեռք պիտի առնուին օտար ապրանքներու համասեռ ներքին ապրանքներն իրար չխառնելու համար, երբ նոր սակացոյցը գործադրութեան դրուի։

ՄԱԼԻՅԷԻ քննիչներն աւքի օրն հեռագրական և թղթատարական վերատեսչութեան արկղը քննելով հաստատեցին թէ կանոնաւոր վիճակի մէջ կը գտնուի։

ԳՈՒՄԳԱՔՈՒԻ պահականոցին արդի շէնքն, որ վարձքով բռնուած է, գնուելով վար պիտի առնուի և անոր տեղ նոր մը պիտի կառուցուի։

ԱՄՍԱԹՈՇԱԿ.—Հեռագրական վերատեսչութեան հաշուակալութեան դիւանին նախորդ տնօրէն Կարապետ էֆէնտիի 1200 ղրուշ յատկացուեցաւ իբրեւ անպաշտօն վիճակի ամսաթոշակ։

ՔԷՕԹԱՀԻԱՅԻ բանտէն Ահմէտ Քէհլիվան, Հիւսէյին, Սիւլէյման և երկու ուրիշ ոճրագործներ լուացարանի պատը ծակելով փախեր են, սակայն պաշտօնեայք խմանալով անոնց մէկ քանին ձերբակալեր են և միւսներն ալ կը փնտռուին։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Աւքի գիշերը Պըրուսայի մէջ երկրաշարժի թեթեւ ցնցում մը զգացուեր է։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ մէջ չորեքշաբթի գիշեր հարաւային հովով այնպիսի փոթորիկ մը ծագեր է, որուն նմանը ցարդ տեսնուած չէր։

ԱՏԸՆԱՅԻ նահանգին նախորդ հըրամանատար Շաքիր փաշա մայրաքաղաք գարձաւ։

ՃԷՊԷԼԸ ՊԷՐԷԲԷԹԻ նորընտիր կառավարիչ Սալիհ փաշա, Կ. Պոլսոյ ոստիկան-զինուորաց նախորդ հրամանատարն, երէկ իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ դեսպան Միրզա Մահմուտ խան երէկ իրիկուն սեղան մը տուաւ, որուն ներկայ գտնուեցան դեսպանք ոմանք։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը հրահանգ ուղղելով ամէն կողմ ծանոյց որ դատարանաց ատենադպրութիւնք պէտք է կանոնաւոր ըլլան և վճռագիրներն ալ ժամանակին պատրաստելով հաղորդուին որոց որ անկ է գիտնալով որ հակառակ պարագային մէջ դատարանաց նախագահները պատասխանատու պիտի ըլլան։

ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ.—Ոստիկանաց և ոստիկան-զինուորաց ընթացքն ու պարտաւորութիւնները գծող կանոնագիրը վաւերացաւ կայս. Իրատէով։

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ. — Ֆրանքֆորթէր Զայթունկի Թղթակիցն, որ մայրաքաղաքս կը գտնուի, աւքի օրը Ֆէնէր երթալով այցելութիւն տուաւ Տ. Անթիմոս Պատրիարքին։

Մ. ՆԷԼԻՏՕՖ.— Կ. Պոլսոյ ռուսական դեսպան Մ. Նէլիտօֆ երէկ Բեդրպուրկէն ճամբայ ելաւ։ Մ. Նէլիտօֆ Վիէննա պիտի երթայ և անկից մայրաքաղաքս պիտի գայ չորեքշաբթի արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով։

ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ դեսպան Սըր Ֆիլիպ Քըրրի աւքի գիշերը սեղան մը տուաւ, որուն ներկայ գտնուեցան տիկին Նէլիտօֆ և իտալական, հոլանտական ու շուէտական դեսպանք, ընտանեօք և այլք։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ թագաւորը Ս. Փրկչի պատուանշանի հրամանատարութեան աստիճանը շնորհեց Հանեայի հելլենական ընդհանուր հիւպատոս Մ. Եէնատիսի։

ԿՐԷՏԷ.—Հանեաէն կը գրեն թէ, կրետ Մօնիթէօր, Պրիւսէլի պանքաներէ միոյն ներկայացուցիչն այդ քաղաքս կը գտնուի մէկ քանի օրէ ի վեր՝ հարիւր հազար ոսկւոյ փոխառութեան կնքմանը համար։ Զրոյց կայ թէ պայմանագրութիւնն ալ ստորագրուեր է։ Կուսակալը գրեր է կառավարիչներուն և դէր-կառավարիչներուն յանձնաժողովներ կազմել, որք բնակչաց կրած վնասները պիտի հաշուեն։

—Րէթիմնոյի մէջ ծաղկախտը ճարակած է։ Պատուաստի 300 խողովակներ բերել պիտի տրուին։ Քաղաքապետութիւնը 500 ոսկի սահմանեց պէտք եղած առողջապահական միջոցները ձեռք առնելու համար։

ՌՈՒՄԱՆԱԿԱՆ շոգենաւային ընկերութեան կողմէ նոր գնուած շոգենաւն՝ Ինէփցիօ Մյօքիօ երէկ Պոլսոյ նաւահանգիստը ժամանեց։ Այսօր հանդիսաւոր կերպով ռումանական դրօշը կը պարզուի այդ շոգենաւին մէջ՝ ի ներկայութեան դեսպան Մ. Ձուվարայի։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ հիւանդանոցին՝ ի Թաքսիմ՝ բացումը տեղի պիտի ունենայ վաղը՝ նախագահութեամբ դեսպան Մ. Քամպոնի։ Ֆրանսական գաղթականութիւնը հրաւիրուած է ներկայ գտնուելու։ Պապական նուիրակ Տ. Պոնէթի պիտի կատարէ մատուռին և նոր շէնքերուն օրհնութիւնը։

ԳԹՈՒԹԵԱՆ ՔՈՅՐԵՐ.— Մօնիթէօր կխմանայ թէ գթութեան քոյրեր ղըրկուած են ի Սըվազ, ի Խարբերդ և ի Տիարպէքիր։

ՄԷՔՔԷԷՆ կը գրեն թէ Ճաւայի ու Աֆղանիստանցի 360 ուխտաւորներ հասեր են։ Շատ մը շոգենաւեր ալ, որոց մէջ կան Ճաւայի ու Հնդիկ ուխտաւորներ, ճամբան կը գտնուին։

ՊԵԼՃԻԱԿԱՆ կառավարութիւնը Կ. Պոլսոյ համար ընդհանուր հիւպատոսութիւն մը հաստատեց և այդ պաշտօնին կոչուեցաւ Մէքսիկայի ընդհանուր հիւպատոս Մ. Ֆ. Վօտօն, որ ի մօտոյ մայրաքաղաքս կուգայ։

ՀՈԼԱՆՏԱԿԱՆ դեսպանն աւքի գիշերը սեղան մը տուաւ, որուն ներկայ գտնուեցան անգլիական ու սպանիական դեսպանք, ռուսական դեսպանատան գործակատարը, Սըր Էտկար ու Լէտի Էլէն Վինսընդ և այլք։

ՍԵՒ ԼԵՐԱՆ գործակատար Մ. Պաքիչ Եվիրկէնի ամարանոցէն Բերա փոխադրուեցաւ։

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆ սկսաւ հաւաքել այն գատարկապորտներն որք ի Ղալաթիա նկուղներու և այլ տեղերու մէջ կը գիշերեն և որք այլ և այլ ոճիրներ կը գործեն։

ՏՈՔԹՈՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԱՐԺԵԱԼ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
Հաստատուած յամին 1852

Նորահնար գործիքի մը միջոցաւ ամենաաստիկ ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն վայրկենապէս կը լեցնեն, ցաւով գիմել եւ բուժուած վերադառնալ։ Կատարելագործեալ եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր եւ գիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, [illegible] (բոլոր տարիքի), ծամողութիւն, [illegible] երաշխաւորեալ։ «Սկոռբիթ» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու, եւ նորահնար աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Թիւ 396 Մեծ-Փողոց Բերա (Եանիի գարեջրատան վրայի յարկը ճիշդ Զըպուզճեանց դէմ)։

Գատըգիւղի յաճախորդք կրնան գիմել նաեւ իրենց բնակարանը թիւ 1 Նոր բացուած Խրիսովէլի փողոց ամէն օր։

Յ. Գ. — Հաւասարելու համար Եւրոպիոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի ատամնաբոյժերու, ժամերը կիրակի օրերն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղինին։

ՔԻՉ Մ'ԱԼ ՉԻՆԱՍՏԱՆ

Եթէ երկրագնտիս մէջ կայ կէտ մը ուր հողագործութիւնը կրօնապէս պատուած և լաւագոյն քաջալերուած ըլլայ, կրնանք դաւանիլ թէ Չինաստանն է այն։

Կայսրը, որ բացարձակապէս Աստուածային պատիւ կըստանայ իւր հըպատակներէն, կրնայ ասոր փոխադարձը տուած համարուիլ իր տուած այն քաջալերիչ օրինակովը որ գիտէ թէ իւր ժողովրդեան բարօրութեան հիմն արկած կըլլայ ատով։

Կայսրը մշակներուն պաշտպան սուրբն է և պաշտօն ունի անոնց համար ամէն բարիք խնդրել երկինքէն։ Ամէն տարի գարնան սկիզբը Սէէն-Նօհ Թանէ բռուած տեղը կերթայ ամբողջ արքունիքով։ Ժողովրդեան հոծ բազմութիւն մը կը հոսէ խուռներամ հանդիսավայրն, արարողութեան ներկայ գտնուելու համար։ Կայսրն անձամբ փոքրիկ արտ մը կը հերկէ։ Իրեն օրինակին համեմատ և իրեն նման օրուան աշխատանքին համագատասխան կերպով հագուած կայսերազուն իշխանները, պետութեան աւագանիք և մեծ սպայք արօրը կը քշեն, մէկ քանի ակօս կը բանան և կը ցանեն։ Այսպիսի օգտաւէտ և ազնուագոյն ձեռքերէ մշակուած արտին բերքը կը հաւաքուի զգուշութեամբ, և արքունեաց լրագիրք ի սփիւռս երկրին կը հռչակեն թէ յասիկութեամբ և քանակութեամբ գերազանցած է միւնոյն տարին, ուրիշ նոյն տարածութիւն ունեցող արտ մը որչափ չի կրնար արտադրել։

Այս լրագիրք ցրուելով կայսրութեան բոլոր երկիրները, կը մխիթարեն տարաբաղդեալ մշակները։

Ազգային բարօրութեան միւս հիմը, ձեռարուեստը, կայսրուհւոյն անմիջապէս պաշտպանութեան ներքեւ դրուած է. ինքն է որ կը խրախուսէ, կը հսկէ թթենիներու մշակութեանը, շերամի ուսումնասիրութեանը և կերպասներու շինութեանը։ Իբրեւ արժանընտիր նախանձորդ կայսեր, աս ալ անոր նման, որոշեալ օր մը, արքունեաց տիկիններէ շրջապատուած, ինք ալ միւնոյն մարգանքներուն ենթարկուած կըլլայ։ Կը տեսնեն կայսրուհին որ թթենւոյ տերեւ կը ժողուէ, և, ոստայնանկի կարկաճին առջին նստած գիրգ և փափկասուն ձեռքերով ոստայնագործին կէօզը (մէքիք) կը շարժէ։ Ի՛նչ գողտրիկ և հանճարեղ միջոց երկրագործութիւնը քաջալերելու։

ՏՕՔԹ. ԼԵՒՈՆ ԱՇՂԳԵԱՆ
Մասնագէտ ամէն տեսակ ներքին հիւանդութեանց և մանկական ախտերու։

Յիշեալ Տօքթօրն որ երկու ամիսէ 'ի վեր Պոլսէն բացակայ կը գտնուէր, վերադարձած ըլլալով, Գումգաբու Պալի Բազար, Ասմալը փողոց թիւ 19 տունը ամէն օր հիւանդ կընդունի և Դշ. օրերը ժամը 7—11 ի Պէշիքթաշ Բէօյ Իչի ճատտէսի Քօլանճեան Ռուբէն էֆ.ի Օսմանի կոչուած դեղարանը և շաբաթ օրերն ալ կէս օրէն վերջը իր տունը ձրի կը դարմանէ հիւանդները։

15—4

Բարձրագոյն վարժարանի ուսանող մը կը փափաքի պաշտօն վարել ազգային վարժարաններու մէջ։

Դիմել «Բիւզանդիոն»ի խմբագրատունը։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

29 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ

Օսմ. քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	Օ. Ո.	21 33
Ամենէն բարձր գին	»	21 34
Ամենէն վար գին	»	21 28
Օսմանիյէ	»	— —
Ռումէլիի երկաթ.	ֆր.	98 25
Ռէժի	»	— —
Քաէտի ժէնէրալ օթթօմ.	»	7 16
Օսմ. Ապահ. ընկեր.	»	4 02
Թրամուէյ բաժնեթ.	ղրշ	7 27½
» ժուխանա	»	2 40
Սիրկաթէթ Ա.	»	1 34
Սիրկաթէթ Բ.	»	1 30
Սօս. Օթ. Շանժ է Վալ.	Ա. Ո.	3 05
Ճէն. Թօպաքօ Քօրբ.	շիլին	— 07
Ճէն. Էնթէրբրայզ	»	— 10.3
Թրամուէյ պարտաթ.	ֆր.	495 —
Տէրքօսի ջուրի ընկ.	»	342 —
Բարաի Կ. Պոլսոյ	»	454 —
Թրամուէյ	»	34 —

ԱԹԻԼԱՆՑ

Քօնսօլիտէ մէկ օրուան	Օ. Ո.	1 50
» ութ » »	»	3 75
Ռումէլ. երկ. մէկ » »	»	— —
» » ութ » »	»	— —

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	ղրշ	109 ¼
Փարիզ 3 »	ֆր.	22 92½
Ֆիօրին մանտա	»	10 87½

ԲԱՑՈՒՄ ԱՅՍ ԱՌԱՒՕՏ

Օսմ. Քօնս. Սէրի Դ.	Օ. Ո.	21 27
Ռումէլիի երկաթուղի	ֆր.	98 —

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

20 Ֆրանքնոց	ղրշ.	87 18
Անգլիական ոսկի	»	110 —
Բօլ Էմբէրիալ	»	90 —
Մէճիտիյէ արծաթ	»	108 08
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8 56

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ, 10 ԴԵԿՏ.

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	ֆր.	103 10
Օսմ. քօնս. Սէրի Դ.) բաց.	»	20 10
) գոց.	»	19 92½
» » » Բ.	»	31 60
» » » Գ.	»	20 17
Օսմանիյէ	»	342 —
Ռումէլիի երկաթուղի	»	98 75
Օսմ. Բիւօնիթէ	»	420 —
Մաքսատուն	»	450 —
Օսմ. Ռէժի	»	309 —
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	525 —
Քրէտի Լիոնէ	»	767 —
Սուէզի բաժնեթուղթ	»	3358 —
Իտալական Ռանթ	»	92 95
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25 250
Դրամազեղչ	»	2 —
Թրամուէյալ լանկ	»	33 75

ՊԵՐԼԻՆ, 10 ԴԵԿՏ.

Օսմ. քօնս. Սէրի Դ.	մարք	— —
» փոխառութիւն 1888	»	87 —
Ռումէլիի երկաթուղի	»	98 10
Անատ. երկ. պարտաթղթ.	»	84 20
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20 185

ՎԻԵՆՆԱ, 10 ԴԵԿՏ.

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆիօր.	120 —
Ռումէլիի երկաթուղի	»	48 75
Օսմ. Ռէժի	»	185 —

ԼՈՆՏՈՆ, 10 ԴԵԿՏ.

Անգլ. քօնսօլիտէ	Ա. Ո.	111 —
Օսմ. » Սէրի Ա.	»	65 —
» » » Բ.	»	31 75
» » » Գ.	»	20 —
Գ.) բաց.	»	20 —
) գոց.	»	19 87
Փոխառութիւն Պատապա	»	76 50
» Օսմ. 3½ %	»	92 50
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	10 87
Այտընի երկաթուղի	»	12 —
Եգիպտական Միացեալ	»	102 75
Հելլենական 5 %	»	28 50
Մօնօփօլ հելլենական 4 %	»	29 —
Ռանթ » 4 %	»	23 —
Ռուսական 3½ % 1891	»	98 50
Պուլկ. փոխառ. 6 % 1888	»	93 —
» նոր » 6 % 1892	»	94 50
Փոխան. Փարիզի վրայ	»	25 41
Դրամազեղչ	»	4 —

ԻՒՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ　　1828 L'UNION DE PARIS　　ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1828　　　　ՀԻՄՆԵԱԼ 1829

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՓԱՐԻԶ ՎԱՆԴՕՄ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 15, ԻՒՐ ԱՊԱՐԱՆՔԻՆ ՄԷՋ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ			ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ		
Դրամագլուխ	Ֆր.	10,000,000	Դրամագլուխ	Ֆր.	10,000,000
Պահեստ	»	7,650,000	Պահեստ	»	104,500,000
Թղթապանակի մէջ	»	69,246,000	Ապահովագրութիւնք	»	250,000,000
Հասոյթ 1892 տարւոյ	»	16,000,000	Հասոյթ 1892 տարւոյ	»	17,750,000
Հատուցուած վնաս	»	176,000,000	Հատուցուած վնաս	»	65,000,000

Ընկերութեան դրամատունն է Օսմ. կայս. Պանքան։

Մանրամասնութեանց համար դիմել առ մասնաւոր Տնօրէն Տ. ՍԻՄՈՆ ՔԱՑԱՒՐԼԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Կալաթա, Գարաքէօյ Եէնի-խան Ա. յարկ։

ԼՈՅՍ
ԼՐԱԳԻՐ
ԱԶԳ. ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Լոյսի 22րդ թիւը հրատարակուեցաւ ասս բովանդակութեամբ. Ազգային, Պատրիարքական ընտրութիւն.— Ճաշու Աւետարան.— Ցիսուսի մայրենի լեզուն.— Գաղութը.— «Լոյս»ի տարեդարձը.— Անհաւատութիւն.— Ազգային լուրեր.— «Բիւզանդիոն».— Ներքին լուրեր.— Տարեկան գին 40 ղրշ. հատը 40 փարա. Դիմել Պալենց գրատուն, Զաքմաքճըլար եօգուշու թիւ 20

1—1

ԲՐՕՖԷՍԷՕՐ Վ. Յ. ՑԱԿՈՐԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ ԱՆԳՂ.—ՀԱՅ.

Ականաւոր անգլիագէտներէ գնահատուած և իր տեսակին մէջ ամէնէն ընտիր այս բառարանը կը պարունակէ 55000 ամէն տեսակ բառ և ոճ, բոլոր հնչումներն գրուած և առ այս գրքին սկիզբն ու վերջն ալ խնամով գրուած են տերութական կանոններ, գիտելիներ, ծանօթութիւններ, յատուկ անուններ և անգլիերէնի մէջ յաճախ գործածուած համառօտագրութիւններ։

Կը գտնուի Պալյալ-հաւուղի և Մարգարեան գրատուններն, որպէս և այլ հայ գրավաճառաց քով։ Կեդրոնատեղին է Սէրվիչէն էֆէնտիի տպարանը, Սուլթան համամ։

Գին քաթօնէ 54, ընտիր լաթ 60 հատ թղթի վրայ տպուած ½ կազմ 1 լ. օսմ. դպրոցաց, ուսուցչաց և մեծաքանակ գնողաց համար առանձին գին կայ։ Փոստի ծախքը տպարանին վրայ է։

Բառգիրք հայ—գղ. Ե. Տիմիրճիպաշեան գին քառդոնէ 15, լաթ 17½ նոյն տեղերը. Դծ վէղէ։

«ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐԸ

Գործ փնտռող երիտասարդներուն, կամ նոր գործ մը ծանուցանել խնդրողներուն, բացառիկ դիւրութիւնք կը տրուին Բիւզանդիոնի Խմբագրատան մէջ։ Ո՛չ միայն կարեւոր զեղչ մ'ըրած ենք այսպիսի ծանուցումներու գնոյն վրայ, այլ և առաջարկութիւններուն պատասխաններն ընդունելու և հաղորդելու միջոցները կ'ընծայենք։

* * *

Նոր բացուած Մեծ Շուկային մէջ և այլուր արհեստի կամ առեւտուրի խանութ բացող ազգայիններուն ծանուցումները խիստ աժան կը տպուին՝ ի քաջալերութիւն գործերուն վերաբացման։ Բիւզանդիոն, շնորհիւ իր վայելած համակրութեան ընթերցասէր հասարակութեան քով, ծանուցման համար ամէնէն ազդեցիկ միջոց մը կրնայ ըլլալ իրենց համար։

ՄԵՐ ՊՐՈՒՍԱՅԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Բիւզանդիոնին Պրուսայի բաժանորդները կամ բաժանորդ գրուիլ ուզողները կարող են դիմել Մանուէլ Աւմս էֆ.ին որ մեր գործակալն է հոն, և մեր ընկալագիրն ստանալով, անոր վճարել։

Պրուսայի մէջ նաև անոնք որ ծանուցում ունին Բիւզանդիոնի միջոցաւ հրատարակելու համար, կարող են նոյն էֆ.ին դիմել։

ՄՈՒԱԼԼԻՄԻ ՍԸՊԵԱՆ

Մ. Տէտէեան էֆ.ին Տաճկ. գրավարժ. ու գեղագրութեան սոյն դիւրուսոյց մեթոտը կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով. կեդրոնատեղին է հեղինակին դրասենեակը Զէյվէր պէյ խան, 15, Ղալաթիա, Գօմիսիօն խանի ետեւի կողմը։

Սոյն գործը այս անգամ յետ քննութեան, որոշմամբ գիտնորական կրթական ժողովոյ, ընդհանուր Րիւշտիեէ վարժարանաց մէջ մուտ գտած է, ինչ որ սոյն գործին կարեւորութիւն և գերազանցութիւնը աւելի եւս հաստատած ըլլալով, կը փափաքինք որ մեր ամէն դպրոցներ ալ օգտուին սոյն գործէն։　5—5

* * *

ԴՐԱՍԵՆԵԱԿ Մ. ՏԷՏԷԵԱՆԻ

Սոյն դրասենեակը՝ իւր բազմամթիւ յաճախորդներով ամենուն ծանօթ ըլլալով, կգրագի դատական և այլ խրմբագրութեամբ և թարգմանութեամբ, կը խմբագրէ և մանաւանդ խիստ գեղեցիկ գրով կը գրէ յատս կայսեր մատուցանելի աղերսագիրները, կայսեր Թուղրան կը գծէ, տպագրուելու համար տաճիկ և այլ լեզուաց գրերը կը գրէ, տպագրական և փորագրական գործեր կըստանձնէ, գիրք, թուղթ և գրիչ կը հայթայթէ, գինները չափաւոր են և դպրոցներու համար դիւրութիւններ կը տրուին։　5—10

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ԼԷԹԱՒՔԻ ԱՍԱՐ
ՄԱՍ Ա. ԵՒ Բ.
Տիպ. 8րդ
Յօրինեց Մ. ԱՔԹՔԵԱՆ

Սոյն երկու դասագիրք՝ որք իրենց տեսակին մէջ առաջինն են, կը ծառայեն Օսմաներէնի ընթերցանութեան, թարգմանութեան, գրուցատրութեան և քերականական խել մը ծանօթութեանց։

Ա. մասը ի մէջ այլոց կը պարունակէ նաև Օսմաներէնի ուսման յատուկ հնգամեայ խիստ կարեւոր ծրագիր մը և մեծանուն հեղինակին ցարդ հրատարակած և Ռւսմ. Խորհրդէն ու Մէարիֆէն վաւերացած 52 հատոր օգտակար գրեանց մասին ծանօթութիւններ։ Ա. մասը 60 փարա, Բ. մասը 2 ղրշ. Վարժարանաց 30 առ հարիւր զեղչ։

8—10

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ
Յ. Գ. ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆԻ

ՆՈՐ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ ԻՐԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ և բնական ու բնապատմական գիտութեանց, Պատկերազարդ. Ա. Տարի։ Կրնայ ծառայել մանկամսուրքներու ընթերցանութեան գիրք։ Գին 3 ղրուշ։

ՏԱՐՐԱԿԱՆ ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ԳՐԱՀԱՇՈՒՈՅ, Մտաւոր անդամնական խնդրոց լուծմանը համար կիրարկուած. Մանկավարժական մեթոդով. Աշակերտաց մասն. Գին 3 ղրուշ։

ՆՈՅՆ, Ուսուցչաց մասն կամ Բանալին. Գին 3 ղրուշ։

ԱՐՈՒԵՍՏ ՏՈՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ եւ Վաճառականական գիտելիք. Պարզ տումար եւ կրկնատումար։ Դիւրուսոյց մեթոտ։ Ամէն մարդ կարող է ինքն իրեն սորվիլ։ Գին 6 ղրուշ։

Կեդրոնատեղի Մարգարեան գրատուն Մէրճան

ՀԱՄԱՌՕՏ ԴԱՍԱԳԻՐՔ
ԱՌՏՆԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ

7—10 տարեկան փոքրիկ աղջկանց համար։

Պատկերազարդ Ա. տարի։ Յուսիկ Վ. Պ. Խոժէրեան. Հրատարակիչ Յ. Մատթէոսեան. Կ. Պոլիս։ Գին 3½ ղրուշ։

Այս պզտիկ գիրքը «Բիւզանդիոն»ի մէջ քննադատուելով ըսուեցաւ թէ «իրական յառաջդիմութիւն մ'է այն». մենք զայն կը յանձնարարենք թէ Պոլսոյ և թէ գաւառներու բոլոր աղջկանց վարժարաններուն։

ԳԱՒԱՌԱՑԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Մօտակայ գաւառներու այն ընթերցողներէն որք արդէն ծանուցած են որ կընդունին Բիւզանդիոնի բաժանորդութիւնը բայց դեռ չեն ղրկած բաժնեգինը, կը խնդրենք փութացնել վճարումն, եթէ չեն ուզեր որ թերթին առաքումն ընդհատի։

Հեռաւոր գաւառներու ընթերցողներն (որք չարաթը մէկ անգամ սուրհանդակ կընդունին) առաջիկայ չաբաթ օրն եւ պիտի ստանան Բիւզանդիոնի ծրարն, և այնուհետեւ բաժնեգինը ղրկողները միայն պիտի ստանան թերթը։

ԱԶԴ

ՅԱԿՈԲ ԷՖ. ՍՈՒՔԻԱՍԵԱՆ կը ծանուցանէ յարգոյ հասարակութեան թէ իւր Խաւեար խանի մէջ ունեցած գինիի Տէբօն այս անգամ փոխադրուած է Կալաթա Զիւլֆարի փողոց Եուսուֆ Իպզէտին խանի ներքեւ թիւ 2 մթերանոցն։

Ցիշեալը արժանացած է Օսմանեան Իքթիսարի և Շիքակոյի ու Պոլկարիոյ առաջին արծաթ Միտալներու։ Սոյն մթերանոցին մէջ կը ծախուին իւր չինած Քարթալի տեսակ տեսակ գինիներ սեղանի. մանաւանդ հիւանդաց համար հին գինիներ, գնահատուած երեւելի բժշկաց կողմէ, տակառով, քաշով և շիշով։ Նոյնպէս բազաքը խաղողէ եւած մասթիքա և Քարթալի ճիպրէի տեւզ օղի, որ փափկաճաշակաց կողմէ արդէն գնահատուած են։

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԲԵՐԱ

Բերայի Պատ. Կրթ. Խնամակալութեան հսկողութեան տակ հաստատեալ կիրակնօրեայ առեւտրական վարժարանի Ե. շրջանը սկսաւ Նոյեմբեր 3, կիրակի օր, ժամը 6ին, Լուսեան վարժարանի մէջ.

Եօթն ամսոյ մէջ, միայն կիրակի օրեր 3 ժամ զբաղմամբ պիտի ուսուցուին։

1. Վաճառականութիւն. — Առեւտրական օրէնք եւ սովորութիւնք, առեւտրական թղթոց զանազանութիւն ու գործածութեանց եղանակներ։

2. Տոմարակալութիւն. — Պարզ տումար, կրկնատումար եւ ամէն տեսակ ընթացիկ հաշիւներ։

3. Հաշուագիտութիւն. — Առեւտուրի մէջ պատահած ընդհանուր հաշիւներ, սեղանաւորական գործառնութիւնք են։

Վճարումն է ամսական 20 ղրուշ կանխիկ։

Դիմել Լուսեան վարժարան Բերա

ՅԱԿՈԲ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ

Վիչյէսլ Համբերէյ
Առեւտրական վարժարանէն

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլ և Աբեւեւեց միջեւ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիքդորիան	10500	Ֆլավիան	3500
Ասմենիան	10500	Եաֆիւշիըն	3500
Բէտդրիան	10500	Բրրժիըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գոլըմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ճօրճիան	8000	Անատոլուդիան	2500
Պոստոնիան	8000	Ալպաշիըն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Լէապիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինչօ	900
Վավօնիան	3700	Օբօրդօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիապօն	800
Ֆապիան	3500		

Արտաքեւո շոգենաւն հոս ժամանեց Լիվրբուլէն ընդհանուր վաճառքով։

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրահանգը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Մէհմէտ Ալի փաշա խան, թիւ 1
Ղալաթիա

ՔԻՒՆԱՐՏ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլ և Աբեւեւեց միջեւ ամիսը երկու անգամ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ումպրիա	7718	Սամարիա	3574
Էթրուրիա	7718	Մարաթօն	2403
Սէրվիա	7391	Ատլաս	2393
Ուրամնիա	7268	Սարակոսա	2166
Բավոնիա	5587	Թարիֆա	2246
Սէֆալոնիա	5517	Բալմիրա	2144
Կալլիա	4809	Թրինիտատ	1899
Սայթիա	4557	Մօրոգգօ	1855
Ալկէրօ	2143	Պրիթիշ Քուին	735
Քէտար	1876	Քարինթիա	5598
Շէրպուր	1614	Սիլվանիա	5598
Գադալոնիա	4845	Քամբանիա	12950
Պօթնիա	4531	Լուքանիա	12950

Թրինիտատ շոգենաւը հոս ժամանեց։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ձ. ՃՈՒԻ
գործակատար
Ալիքսիատրիս խան, թիւ 4
Ղալաթիա

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլ և Միջերկրականի միջեւ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ամասիա	3500	Թիպր	2500
Ռամեսէս	3500	Մարէօթիս	2500
Մէնիս	3500	Նէրգիս	2500
Անիւպիս	3000	Բերա	2250
Ապօր	3000	Օսիրիս	2250
Անօրիս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3550	Կասքօնի	1500
Ֆարօս	2750	Կյէէն	1500

Թէպօ շոգենաւը դեկտ. 10 ին (Ն. Տ.) Լիվրբուլէն հոս կսպասուի ընդհանուր ապրանքով։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
34, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվրբուլ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅՆԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.
Մարսիլեայի և Պոնտոսի միջեւ կանոնաւորապէս բանող

Մինկրէլի շոգենաւը դեկտ. 9 ին (Ն. Տ.) կէս օրէն չորս ժամ յետոյ Նովօրոսիսք պիտի ուղեւորի Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն և Պաթում համ դիպելով։

Արմէնի շոգենաւը դեկտ. 15 ին (Ն. Տ.) Մարսիլիա պիտի ճամբորդի կէս օրէն չորս ժամ յետոյ։

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղեւորի եւ ապրանքի ուղեւորութեան նաւուղչէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԸՐՊՈՒԼ
Մումհանէ փողոց թ. 1

ՏՈՔԹՈՐ Պ. ՇԷՐՊՈՆՈՅ
ԿԱՄ
ՀՈԳԵՓՈԽԵԱՆ

Թէօֆիլ Կօթիէի էն հետաքրքրաշարժ և իր տեսակին էջ առաջին աքանչելի վէպ մ'է, կը ծախուի Զագմաքճըլար Եօքուշու թիւ 29 Ցովհան էֆ. Աչճեան գրատունը. գին 4 ղրշ.։

Հ. ԵՒ Ա. ՍԷԹԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
ՀԻՄՆԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1878, ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ
Թօփհանէի խան Սուլթան-Համամ, տպրիւքին մօտ թիւ 4 Սէրվիչէն տպարանին կից, Կ. Պոլիս

Արդուզարդի և նորաձեւութեանց վերաբերեալ ամէն տեսակ ապրանքներ

ՊՈՍՏԷ.— Պարզ և Մուսլինի վրայ, բանուած ամէն լայնքով. մասնաւորապէս օժիտի համար ճոխ տեսակներ, Վօլաններ Նիհօներու համար։— ՏԱՆԹԷԼԱ.— Վալանսիէն, Դառօ, Թիւլ, Բէօրխւր, Շանթիյեր, Պարթօն, Իսլանտէզ ամէն տեսակ, Մետաքսէ, Բթանէ և Բուրդէ։— ԲԱՍՄԱՆԹՐԻ.— Պունճուքով, և առանց Պունճուքի Մետաքսեայ և ոսկեզօծ զանազան տեսակներ, Մօթիֆ, Կաանիթիւռ, Սէնթիւր, Մառապու, Փետուր եայլն։ ԳՕՐՏԷԼԱ.— Կրօն, Մուաէ, Սաթէն, Ֆանթէզի, Շանժան, Թաւշեայ ամէն տեսակներ ամէն լայնքով։— ԳՐԻՔ ԵՒ ԿԱԶ.— Գուէր տը Շին, Գուէր Անկլէ, Գուէրլիս, Կազ, Կօընատին, պարէժ բուրդ և մետաքս, Թաալաթան, Մուսլին եայլն։— ՖԱՒՃՕՑԼ.— Ամէն տեսակ Թանթէլայէ, Ֆաքէօլ Ֆիշիւ, Շարբ, Անտալուզ, Դիւսարկի վէլօ, Թիւլ վարագոյր բանուած և Տանթէլայէ, ծըարով և պատրաստ չինուած Ճիպինցուներ։— ՃԵՌՆՈՑ.— Կաշիէ, Մետաքսէ և Բթանէ։— ՔՕՌՍԷ.— Գաղղիական ընտիր և ձեւաւոր, պարզ, Բըլուշով և մետաքսէ։— ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՔՕՂԵՐ.— Կընունքի համար տղու հագուստ և գլխարկ։— ԲՈԴԵՂԷՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ.— Շալ Ֆիշիւ եայլն։— Շալեր.— Շալ Դուսաններու համար, ծաղիկով նաև Ֆինօ Շալ Էքօսէ ամէն մեծութեամբ։

Ամենքն ալ առաջնակարգ գործարաններէն բերուած։ Ճաշակաւոր և հարուստ զանազանութիւն։ ՈՐՈՇ ԳԻՆԵՐ և աժանութիւն։ Մեծաքանակ և Փոքրաքանակ վաճառումնք։

ԴԱՄԻԱՆՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ
ԿՕՃԿԱԿԱՐԱՏՈՒՆԸ
Մահմուտփաշայի Ֆինճանճըլար թիւ 211 Էնղալըմպար Գուլաքէօյ (կամուրջէն դէմ, Գօմիսիօն խանին անկիւնը) թիւ 9։

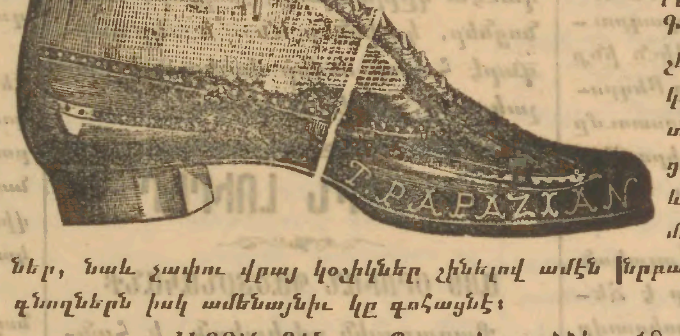

Որ տարիէ մը ի վեր ապրանաց սղութեան համար կօշիկներու գիները բարձրացուցած էր, վերջերս ի դիւրութիւն և ի գոհացումն իր արգոյ յաճախորդաց Գաղիոյ առաջնակարգ կաշեգործներէն մեծ քանակութեամբ ապրանք բերել տալով գիները նորէն իջեցուցած է. ունի ամէն ձեւի և ամէն չափու վրայ խնամով պատրաստուած կօշիկներ, նաև չափու վրայ կօշիկներ չինելով ամէն խրբաճաշակ եւ դժուարահաճ գնողներն իսկ ամենայնիւ կը գոհացնէ։

ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ.— Պատուիրատուներու 10 ղրուշ աւելի։

Բոթին գալոշ	95	105	կալսէ
Մանթարըը բօթին	75		
Կէթայ	75-80	85	»
Բօթին	68	75	»
Ըսկարբին	55	60	»

ՄԵՔԵՆԱԿԱՆ ՅԱՌԱՋԱԴԻՄՈՒԹԻՒՆ
ՔՈՆԵԱՔԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
Ի ՊԻՐԷՈՆ
ԱՄԲԻԼԻՈՍ ԱՅԳԻ
Ս. Ի. եւ Ա. ՄԷԹԱՔՍԱ

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԻՆ ՔԱՅՐԱՆՈՒԹԵԱՄԲ　　ՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՄ ՊԱՏՈՒ ՕՏԱՐԱՑ

Աշխարհի բոլոր մեծ արուեստահանդէսներէն 26 մեծ մրցանակներով 1893ին, 1894ին, 1895ին և 1896ին վարձատրուած քոնեաք։

Պերլին, Ժընէվ, Ամսթէրտամ և Գահիրէէն խաչով մեծ մրցանակ, Պուրքէչ, Մօնաքօ Պրիւքսէլ, Բրէմ, Փարիզ, Ս. Սթէֆանօ և Լոնտոնէն առաջնակարգ վկայական։

Անվէրս, Վիէննա, Բրակա, Շթութկարտ, Շիքակօ, Պերլին, Ամսթէրտամ, Բրէմ, Ս. Սթէֆանօս ու Գահիրէէն ոսկի մետալեա, Պօրտօէն 2 արծաթ մետալեա։

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԱՐՔՈՒՆԵԱՑ

Հելլենական կառավարութենէն Ս. Փրկչի արծաթ խաչով, Պարսկական կառավարութենէն Առիւծու և Արեգական պատուանշաններով։ Վէնէցուէլայէն յատուկ պատուանշանով, Պրիւքսէլի միջազգային առողջապահական քօնկրէէն, Փարիզի Ակադեմիի երկրագործական ճիւղէն, և Մարսիլիոյ քաղաքապետութենէն առաջնակարգ տիպլոմով վարձատրուած։

ՏՆՕՐԷՆ Պ. ՍՊԻՐԻՏՕՆ ՄԷԹԱՔՍԱ

Հայթայթիչ Նոյին վեհափառութեանց Թագաւորացն Յունաստանի և Սերպիոյ և Ն. Արքայական Բարձր. գահաժառանգ իշխանին Յունաստանի։

Վաւերացուած Թուրքիոյ, Եւրոպիոյ, Յունաստանի եւ Եգիպտոսի բժիշկներէն եւ քիմիագէտներէն

«Ֆէրտինանտ Ժան», քիմիագէտ ի Փարիզ, Վօն Համմէլ Րօս եւ Հարման իսլ մեծ քիմիագէտ յԱմսթէրտամ, Տքթ. Ռուսէֆ (Պուլկարիա), Տքթ. Սթրամբի եւ Պերնարտ Պուքրէշտ։

Բէէր Աբէրի, Սինկրօս եւ Զամպաքօ փաշա Կ. Պոլիս, Քօմնենօս փաշա եւ Տքթ. Ջանգոբուլա Եգիպտոս, Տքթ. Օրֆանիտի Աթէնքի Դարմանշա, Հաճի Մինասի, Քօնսօլա, Զիննի կալվանի, Մակկա Բրօֆէսօրք հելլենական համալսարանին Աթէնքի։

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
1,000,000 քիլոկրամ քոնեաք

ՄԻՆՉՏ ՊԱՏՐԱՍՏ Է ՊԱՀԵՍՏԻ
15 մթերանոցներու մէջ 420 մեծ տակառներով 800,000 քիլոկրամ

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՐՏԱԾՈՒԹԻՒՆՔ
35,000 սնտուկ եւ 1000 տակառ քոնեաք, որոնց ճշդութիւնը վաւերացուած է քաղաքապետական տոմարներով։

Պ. Պ. Ս. Ի. եւ Ա. ՄԷԹԱՔՍԱ
100,000 ֆրանք կը խոստանան այն անձին որ ապացուցանէ թէ Մէթաքսա քոնեաքը իր մէջ վնասակար նիւթեր կը պարունակէ։

Ընդհ. Թուրքիոյ համար միակ ներկայացուցիչ

ԹՐԻԱՆՏԱՖԻԼՕՓՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ
42 ԿԱԼԱԿԱԹԱ ՄՈՄՀԱՆԷ ԹԻՒ 42